DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA POCZT I TELEGRAFÓW

Nr. 10. | **Warszawa, dnia 23 czerwca 1931 r.** | **Rok XIII.**

TREŚĆ: *Ustawy i rozporządzenia*:

USTAWY I ROZPORZĄDZENIA.

61.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 25 marca 1931 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkconarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych. *)

*) Ogłoszone w Dz. U. R. P. Nr. 42 z dnia 2 maja 1931 r., poz. 380.

Na podstawie ustępu drugiego art. 3 ustawy z dnia 18 marca 1931 r. o zmianie niektórych postanowień ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 170) zarządza się co następuje:

§ 1. Ogłasza się w załączniku do niniejszego rozporządzenia tekst ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych

wojskowych (Dz. U. R. P. z r. 1924 Nr. 6, poz. 46) w brzmieniu obowiązującem od dnia 1 kwietnia 1931 r. z uwzględnieniem zmian i uzupełnień wprowadzonych ustawą z dnia 13 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 178), ustawą z dnia 12 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 526), ustawą z dnia 22 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 566), rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 122, poz. 705), ustawą z dnia 23 marca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 234), rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 listopada 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 647), oraz ustawą z dnia 18 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 170).

Kierownik Ministerstwa Skarbu:
(—) *Ignacy Matuszewski.*

Załącznik do rozp. Ministra Skarbu z dnia 25 marca 1931 r. (poz. 380).

USTAWA

z dnia 11 grudnia 1923 r.

o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

Tytuł I.

Postanowienia ogólne.

Art. 1.

Postanowienia niniejszej ustawy odnoszą się do funkcjonarjuszów państwowych, mianowanych na stałe zgodnie z obowiązującemi przepisami, tudzież zawodowych wojskowych. Oosoby te oraz wdowy i sieroty po nich otrzymują zaopatrzenie emerytalne według zasad, określonych w niniejszej ustawie.

Art. 2.

Funkcjonarjuszami państwowymi w rozumieniu niniejszej ustawy są urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze państwowi, funkcjonarjusze poczt, telegrafów i telefonów, oficerowie i szeregowi Straży Granicznej, oficerowie i szeregowi Policji Państwowej, nauczyciele wszystkich szkół państwowych i publicznych, pozostający na etacie Państwa, tudzież sędziowie z wyjątkiem handlowych, prokuratorzy i asesorzy sądowi.

Emerytem w rozumieniu niniejszej ustawy odnośnie do zawodowych wojskowych jest zawodowy wojskowy, przeniesiony w stan spoczynku.

Uposażenie emerytalne ministrów reguluje osobna ustawa. Do czasu wejścia w życie tej ustawy ministrowie, którzy przed objęciem tego stanowiska pełnili służbę, jako stali funkcjonarjusze państwowi, względnie zawodowi wojskowi, lub pozostawali w stanie spoczynku, otrzymują w razie ustąpienia z zajmowanego co najmniej przez rok stanowiska ministra i niepowołania zpowrotem do czynnej służby państwowej lub wojskowej, o ile odpowiadają postanowieniom art. 9 ustawy, uposażenie emerytalne na podstawie niniejszej ustawy według ostatnio pobieranego uposażenia ministra (art. 6 i 17 ustawy), z obowiązkiem uiszczania przez czas zajmowania stanowiska ministra opłat emerytalnych, przewidzianych w art. 7 ust. 1 ustawy.

Funkcjonarjusze państwowi i zawodowi wojskowi, którzy zajmowali stanowisko ministra przez okres krótszy niż rok, a pozatem odpowiadają warunkom, wyszczególnionym w ustępie poprzednim, otrzymują uposażenie emerytalne na podstawie niniejszej ustawy według uposażenia w służbie czynnej, ostatnio pobieranego przed objęiem stanowiska ministra.

Czas spędzony na stanowisku ministra liczy się do wysługi emerytalnej narówni ze służbą państwową.

Art. 3.

Ze Skarbu Państwa można pobierać tylko jedno zaopatrzenie.

W przypadkach, gdyby funkcjonarjuszowi państwowemu lub zawodowemu wojskowemu, względnie pozostałej rodzinie, służyło z jakiegokolwiek bądź innego tytułu prawo do zaopatrzenia, wypłacanego ze Skarbu Państwa — uprawniony ma prawo wyboru.

Art. 4.

Osoby, które podstępnie uzyskały wyższy wymiar zaopatrzenia emerytalnego od przypadającego im na zasadzie niniejszej ustawy, mogą być pozbawione orzeczeniem dyscyplinarnem prawa do dalszego pobierania tego uposażenia, niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności karno-sądowej i obowiązku wynagrodzenia szkody wyrządzonej Skarbowi Państwa. Właściwość i tryb postępowania komisyj dyscyplinarnych określa rozporządzenie Rady Ministrów. Minister Skarbu jest uprawniony do natychmiastowego zawieszenia wypłaty całości lub części uposażenia emerytalnego (pensji wdowiej, sierocej) do czasu uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego.

W razie pozbawienia osób, określonych w ust. 1 niniejszego artykułu, na mocy orzeczenia komisji dyscyplinarnej prawa do dalszego

pobierania uposażenia emerytalnego (pensji wdowiej, sierocej) kwoty, których wypłata została przez Ministra Skarbu zawieszona, ulegają przelaniu na rzecz Skarbu Państwa.

W przypadku pozbawienia emeryta prawa do dalszego pobierania uposażenia emerytalnego właściwa władza naczelna może żonie i dzieciom takiego emeryta przyznać stały zasiłek, nieprzekraczający ich pensji wdowiej lub sierocej.

Kwoty, nienależnie pobrane przez emeryta (wdowę, sierotę), tytułem uposażenia emerytalnego (pensji wdowiej, sierocej), podlegają zwrotowi bez względu na to, czy miało miejsce świadome wprowadzenie władzy w błąd przez zainteresowaną osobę, niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności karno-sądowej.

Art. 5.

Zaopatrzenie emerytalne (uposażenie emerytalne, pensja wdowia i sieroca) oraz odprawy mogą ulec zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu tylko z tytułu alimentów, jako też zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu lub administracyjnemu z tytułu należności Skarbu Państwa.

Wysokość zapowiedzeń i zajęć wynosi: dla alimentów 2/5 zaopatrzenia emerytalnego, względnie odprawy, a dla należności Skarbu Państwa 1/5 zaopatrzenia emerytalnego, a 2/3 odprawy.

Postanowienia ustępu 2 niniejszego artykułu nie mają zastosowania do emerytów wojskowych oraz wdów i sierot po zawodowych wojskowych. U osób tych dokonywa się potrąceń dopuszczalnych w myśl ust. 1 niniejszego artykułu w wysokości, określonej w art. 3 ustawy z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia osób wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 312) z zaopatrzenia emerytalnego lub odprawy, wypłacanych na zasadzie niniejszej ustawy.

Pośmiertne nie ulega zapowiedzeniu, ani też zajęciu.

Art. 6.

Zaopatrzenie emerytalne (uposażenie emerytalne, pensja wdowia i sieroca) wymierza się w punktach w myśl zasad art. 3, 4 i 5 ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), względnie dla sędziów i prokuratorów w myśl zasad art. 4 § 2 i art. 5 § 1, 2 i 3 ustawy o uposażeniu sędziów i prokuratorów z dnia 5 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107) zależnie od grupy i szczebla, do których funkcjonarjusz państwowy, względnie zawodowy wojskowy, został zaliczony.

Zmiany ilości punktów w poszczególnych grupach uposażenia oraz wartości mnożnej, stosowane do funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, pozostających w służbie czynnej, będą automatycznie stosowane do zaopatrzenia emerytalnego. Natomiast wszelkie zmiany, dotyczące zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych do grup uposażenia, nie mają zastosowania do przeniesionych już w stan spoczynku funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

Art. 7.

Za świadczenia, obciążające w myśl niniejszej ustawy Skarb Państwa, ustanawia się opłatę w wysokości 5% (pięć) uposażenia, pobieranego przez funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych w czynnej służbie. Opłatę tę pobiera się każdego miesiąca przez potrącenie z uposażenia. Obowiązek uiszczania opłaty emerytalnej ustaje, jeżeli funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy uiścił do Skarbu Państwa Polskiego opłaty emerytalne lub składki ubezpieczeniowe co najmniej za 35 lat, policzalnych do wysługi emerytalnej.

Funkcjonarjusze państwowi i zawodowi wojskowi przy każdorazowem osiągnięciu z jakiegokolwiek bądź tytułu uposażenia wyższej grupy lub szczebla oraz przy uzyskaniu lub podwyższeniu dodatku, zaliczalnego do podstawy wymiaru emerytury opłacają przez jeden rok połowę różnicy w wysokości uposażenia.

Funkcjonarjusze państwowi i zawodowi wojskowi, wybrani do ciał ustawodawczych, uiszczają przez czas trwania mandatu poselskiego lub senatorskiego opłaty, wymienione w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu od uposażenia, jakie pobierają lub pobieraliby w służbie czynnej, przyczem w tym ostatnim przypadku potrącenia opłaty emerytalnej winny być dokonywane z diet poselskich lub senatorskich.

Funkcjonarjusze państwowi i zawodowi wojskowi, pełniący służbę poza granicami Państwa Polskiego i w. m. Gdańska, uiszczają przez cały czas pobytu zagranicą opłaty od uposażenia, jakieby pobierali, pełniąc służbę w kraju.

Opłaty, pobrane na podstawie niniejszego artykułu, nie podlegają zwrotowi.

Upoważnia się Radę Ministrów do wydawania rozporządzeń normujących:

a) I. przekazywanie przez Skarb Państwa ośmioprocentowej składki (określonej w art. 120 w ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911) przy analogicznem zastosowaniu postanowień ust. 4, art. 120 powołanego rozporządzenia) właściwym Zakładom Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych oraz właściwym instytucjom, przedsiębiorstwom lub zakładom, których pracownicy zgodnie z art. 5 p. 4, 5 i 6 powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na mocy tego rozporządzenia;

II. zaliczanie lat służby państwowej, pełnionej od dnia 1 stycznia 1928 r. do ubezpieczenia, unormowanego temże rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej, względnie do lat wysługi emerytalnej w wyżej wymienionych instytucjach, przedsiębiorstwach i zakładach tym funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, których stosunek służbowy został rozwiązany z przyczyn, uznanych w rozporządzeniu Rady Ministrów za powodujące zachowanie prawa do przekazania, wymienionej w p. I, ośmioprocentowej składki i pod warunkiem, że funkcjonarjusz państwowy względnie zawodowy wojskowy nie nabył w służbie państwowej prawa do emerytury;

b) przekazywanie Skarbowi Państwa składek ubezpieczeniowych przez właściwe Zakłady Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, lub właściwe instytucje, przedsiębiorstwa i zakłady, których pracownicy zgodnie z art. 5 p. 4, 5 i 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911) nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na mocy tego rozporządzenia, za lata pracy umysłowej, podlegające zaliczeniu do wysługi emerytalnej tych pracowników, którzy przeszli lub przejdą do stałej służby państwowej.

Art. 8.

Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek właściwej władzy naczelnej za zgodą Ministra Skarbu może w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, a nie objętych niniejszą ustawą:

a) uwzględniać przy wymiarze zaopatrzeń emerytalnych ustawowo niezaliczalne lata służby,

b) podwyższać wymiar ustawowo przypadającego zaopatrzenia emerytalnego, tudzież

c) przyznawać zaopatrzenia emerytalne funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, jako też osobom po nich pozostałym.

Postanowienia niniejszego artykułu mają zastosowanie również do praktykantów, funkcjonarjuszów państwowych mianowanych do odwołania, oraz do pracowników kontraktowych.

TYTUŁ II.

Zaopatrzenie emerytalne funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

Rozdział I.

Postanowienia wspólne.

Art. 9.

Prawo do uposażenia emerytalnego nabywa funkcjonarjusz państwowy oraz zawodowy wojskowy po nieprzerwanej co najmniej 10-letniej państwowej służbie cywilnej, względnie wojskowej, lub po łącznym, nieprzerwanym, co najmniej 10 lat trwającym okresie państwowej służby cywilnej i wojskowej, o ile przechodzi w stan spoczynku z powodów, przewidzianych w ustawie.

Wyjątkowo nabywa funkcjonarjusz państwowy, względnie zawodowy wojskowy, prawo do uposażenia emerytalnego:

1) po nieprzerwanej, co najmniej 5-letniej państwowej służbie cywilnej, względnie wojskowej, lub po łącznym nieprzerwanym, co najmniej 5 lat trwającym okresie państwowej służby cywilnej i wojskowej, z powodu trwałej niezdolności do służby, spowodowanej kalectwem lub chorobą, nabytą w związku ze służbą, bez własnej winy;

2) bez względu na czas służby — wskutek trwałej niezdolności do służby z powodu:

a) nieszczęśliwego wypadku, wynikłego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych,

b) działań wojennych w miejscu służbowego pobytu,

c) chorób zakaźnych, panujących epidemicznie w miejscu służbowego pobytu, względnie w danej formacji wojskowej.

Przy obliczeniu 10-letniej, względnie 5-letniej służby państwowej, postanowienia art. 16 nie mają zastosowania.

Art. 10.

Do wysługi emerytalnej liczy się czas służby nieprzerwanej z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w niniejszej ustawie.

Emerytowany funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy, powołany ponownie z urzędu lub na własną prośbę do stałej służby państwowej lub zawodowej wojskowej (reaktywacja), traci prawo do poprzednio przyznanego mu uposażenia emerytalnego. Przy ponownem przeniesieniu reaktywowanego w stan spoczynku wymierza mu się uposażenie emerytalne według ostatnio pobieranego uposażenia (art. 17 i 18 ustawy), przyczem do wysługi emerytalnej, nabytej przed reaktywacją, dolicza się cały okres służby, odbytej po reaktywacji.

Art. 11.

Funkcjonarjuszowi państwowemu i zawodowemu wojskowemu, który po nieprzerwanej co najmniej 10-letniej służbie państwowej stał się trwale niezdolnym do służby, a ponadto utracił bez własnej winy trwale co najmniej 95% zdolności do zarobkowania — dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego w granicach art. 19 niniejszej ustawy 10 lat do czasu służby, podlegającego normalnemu zaliczeniu do wysługi emerytalnej.

Do okresu 10-letniej służby państwowej wlicza się jedynie służbę państwową, zaliczalną do wysługi emerytalnej na mocy art. 37 punkt 1 i 2, lub art. 50 ust. 1 i 6 z uwzględnieniem łącznej policzalności państwowej służby cywilnej i wojskowej, zgodnie z ust. 1 art. 9 ustawy.

Art. 12.

Funkcjonarjuszowi państwowemu i zawodowemu wojskowemu, który wskutek przypadków, wymienionych w punkcie 2 art. 9 niniejszej ustawy, utracił również zdolność do pracy zarobkowej — wymierza się uposażenie emerytalne według norm art. 19 niniejszej ustawy, doliczając ponadto do wysługi emerytalnej w granicach tegoż artykułu zależnie od stopnia utraty zdolności do zarobkowania, a mianowicie:

przy utracie zdolności od 35% — 54% — 2 lata,

przy utracie zdolności od 55% — 74% — 4 lata,

przy utracie zdolności od 75% — 84% — 6 lat,

przy utracie zdolności od 85% — 94% — 8 lat,

przy utracie zdolności od 95% — 100% — 10 lat.

W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących przypadkach może właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu przyznać uposażenie emerytalne w wymiarze wyższym od przewidzianego w ustępie 1 niniejszego artykułu aż do pełnej wysokości uposażenia w służbie czynnej (art. 17), będącego podstawą do obliczenia uposażenia emerytalneggo.

Praktykantów i funkcjonarjuszów państwowych, mianowanych do odwołania w myśl ustaw o państwowej służbie cywilnej, w przypadkach, wymienionych w niniejszym artykule, traktuje się narówni z funkcjonarjuszami państwowymi, mianowanymi na stałe.

Art. 13.

Doliczenie lat do wysługi emerytalnej w myśl art. 12 niniejszej ustawy następuje pod warunkiem:

1) niezdolności do służby, spowodowanej przyczynami, wskazanemi w punkcie 2 art. 9 niniejszej ustawy, stwierdzonej zarządzonem z urzędu badaniem komisji lekarskiej;

2) zgłoszenia wypadków w ciągu jednego roku tej władzy, przy której dany funkcjonarjusz państwowy, względnie zawodowy wojskowy, służył.

W przypadkach, zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie, a należycie usprawiedliwionych i udowodnionych, może władza przyjąć zgłoszenie, jeżeli nastąpiło ono nie później, niż w trzy lata po zajściu wypadku.

Art. 14.

Skład i sposób urzędowania komisji lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, a komisji wojskowo-lekarskiej dla zawodowych wojskowych określi rozporządzenie Rady Ministrów, które też określi sposób oceny zdolności do służby (państwowej, wojskowej), sposób oceny stopnia utraty zdolności do pracy zarobkowej, a także sposób stwierdzenia przyczynowego związku choroby (kalectwa) ze służbą państwową, a względnie wojskową wogóle, specjalnie zaś ustalenie, iż choroba powstała z przyczyn, przewidzianych w art. 9 niniejszej ustawy, sposób stwierdzenia powstania choroby, braku lub istnienia winy chorego (kaleki) w jej powstaniu, a następnie stałej potrzeby pomocy osób postronnych, względnie potrzeby szczególnej opieki, jako to: potrzeby umiesz-

czenia w domu inwalidów, względnie w zakładzie dla umysłowo-chorych.

Art. 15.

Czas służby wojskowej, odbytej podczas wojny od dnia rozpoczęcia działań wojennych do dnia podpisania traktatu pokoju, liczy się przy wymiarze uposażenia emerytalnego podwójnie. Również podwójnie liczy się czas rzeczywiście pełnionej służby cywilnej, odbytej na terenie operacyjnym, podporządkowanym dowództwu armji, oraz okresy służby rzeczywiście pełnionej w formacjach wojskowych.

Przy częściowej mobilizacji oblicza się w ten sposób czas służby, odbytej podczas wojny, tylko pełniącym służbę w formacjach zmobilizowanych, a ponadto wojskowym, zatrudnionym w Ministerstwie Spraw Wojskowych i Naczelnem Dowództwie.

Art. 16.

Przy ostatecznem obliczeniu lat wysługi emerytalnej nie uwzględnia się części roku do 6 miesięcy włącznie, natomiast okres, przekraczający czas 6 miesięcy, liczy się jako pełny rok.

Art. 17.

Podstawą do wymierzenia uposażenia emerytalnego jest uposażenie, pobierane ostatnio w służbie czynnej, przypadające według art. 3 ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), względnie dla sędziów i prokuratorów według art. 4 §§ 1 i 3 ustawy o uposażeniu sędziów i prokuratorów z dnia 5 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107). Podstawę oblicza się w wymiarze dla samotnego.

Przy wymierzaniu uposażeń emerytalnych funkcjonarjuszom państwowym lub zawodowym wojskowym, pełniącym służbę na placówkach zagranicznych i terenie w. m. Gdańska przyjmuje się za podstawę wymiaru uposażenie czynne, jakie pobieraliby, pełniąc służbę w kraju.

Art. 18.

Dodatki, określone w punktach w ustawie o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) w artykułach:

37 ust. 1 dla dyrektora szkoły średniej oraz seminarjum nauczycielskiego i ochroniarskiego,

47 ust. 1 dla kierowników szkół powszechnych,

48 i 49 dla inspektora szkolnego i zastępcy inspektora szkolnego,

54 ust. 1 dla dyrektora państwowej szkoły zawodowej,

62 ust. 1 i 2 dla dyrektora i kierownika szkoły specjalnej,

66 lit. a) dla podpułkownika i komandora-porucznika,

118 — dodatek wyrównawczy dla funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, jeżeli ten dodatek przysługiwał danemu funkcjonarjuszowi państwowemu lub zawodowemu wojskowemu w chwili przeniesienia w stan spoczynku, oraz dodatki, wymienione w art. 8 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107) o uposażeniu sędziów i prokuratorów — wliczają się do podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego, obliczone od różnicy w wymiarze dla samotnego.

Niezależnie od postanowienia art. 17 powiększa się uposażenie emerytalne funkcjonarjuszów państwowych, którzy ostatnio przed przeniesieniem w stan spoczynku, pełnili służbę na terenie w. m. Gdańska, o różnicę między mnożną, obowiązującą w kraju, a mnożną, obowiązującą na terenie w. m. Gdańska przez okres zamieszkiwania emeryta lub pozostałej po nim rodziny na tym obszarze.

Art. 19.

Uposażenie emerytalne wynosi do 10 lat służby włącznie 40% (czterdzieści procent) i wzrasta za każdy następny rok służby o 2,4% (dwa całe cztery dziesiąte procent), w żadnym jednak razie nie może przenosić 100% (stu procent) podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego.

W tym samym stosunku oblicza się także wszystkie dodatki, do których emeryt ma prawo w myśl przepisów niniejszej ustawy.

Art. 20.

Na czas trwania wyjątkowych warunków ekonomicznych otrzymuje ponadto emeryt na żonę, poślubioną przed przejściem w stan spoczynku, dodatek, ustanowiony w art. 4 ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), względnie w art. 5 ustawy o uposażeniu sędziów i prokuratorów z dnia 5 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107).

W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących, przypadkach może właś-

ciwa władza naczelna za zgodą Ministra Skarbu przyznać emerytowi również dodatek na jedno dziecko.

Art. 21.

Funkcjonarjusz państwowy, względnie zawodowy wojskowy, ma prawo z powodu przeniesienia go w stan spoczynku do zwrotu kosztów jednorazowego przesiedlenia się z rodziną z ostatniego miejsca służbowego do przyszłego miejsca zamieszkania w kraju lub na obszarze w. m. Gdańska, według przepisów, normujących sprawę należności za przeniesienie z urzędu w służbie czynnej.

Z powyższego prawa przeniesienia się można skorzystać w ciągu jednego roku, licząc od dnia przeniesienia w stan spoczynku.

W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących, przypadkach Minister Skarbu może przyznawać zwrot kosztów jednorazowego przesiedlenia w razie, gdy przesiedlenie nastąpiło przed przeniesieniem w stan spoczynku, lub po upływie roku od dnia przeniesienia, a zaszły okoliczności, które uzasadniają niedotrzymanie rocznego terminu przesiedlenia.

Art. 22.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po przeniesieniu w stan spoczynku.

Uposażenie emerytalne płatne jest miesięcznie zgóry.

Uposażenie emerytalne, wymierzone i przyznane, a niepodjęte w ciągu pięciu lat, liczonych od chwili płatności danego uposażenia, przypada na rzecz Skarbu Państwa. Właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, może czynić wyjątki od powyższej zasady.

Art. 23.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego gaśnie:

1) w razie śmierci emeryta;

2) gdy emeryt został prawomocnie skazany za czyn karygodny, a skazanie pociąga za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego, względnie prawa do uposażenia emerytalnego. Właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu może jednak w tym przypadku przyznać żonie i dzieciom emeryta odpowiedni zasiłek na czas, przez który rodzina pozostawałaby bez środków do utrzymania. Zasiłek ten nie może przekraczać ustawowego zaopatrzenia wdowiego, względnie sierocego. Zawieszenie w wyroku sądowym wykonania kary pociąga za sobą utratę prawa do uposażenia emerytalnego tylko o ile emeryt został następnie skazany na odbycie zawieszonej kary; w tym przypadku utrata prawa do uposażenia emerytalnego następuje od pierwszego dnia miesiąca, następującego po uprawomocnieniu się ponownego skazania;

3) gdy emeryt wojskowy został orzeczeniem oficerskiego sądu honorowego prawomocnie skazany na wykluczenie z korpusu oficerskiego, za czyn popełniony przed wstąpieniem do wojska polskiego, a zwrócony przeciw interesom Narodu Polskiego.

Ponadto emeryt może zrzec się stale lub czasowo prawa do pobierania uposażenia emerytalnego, zrzeczenie to jednak nie może w niczem szkodzić prawom wdów i sierot do pensji wdowiej i sierocej, tudzież prawom osób uprawnionych do otrzymania od emeryta alimentów, z tytułu których uposażenie emerytalne podlega zapowiedzeniu i zajęciu w myśl art. 5 niniejszej ustawy.

Art. 24.

Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego nie przysługuje:

1) na czas przebywania przez okres dłuższy niż pół roku poza granicami Państwa, względnie Wolnego Miasta Gdańska, bez zezwolenia właściwej władzy naczelnej, udzielonego w porozumieniu z Ministrem Skarbu;

2) w razie utraty obywatelstwa polskiego, z wyjątkiem równoczesnego przyjęcia obywatelstwa gdańskiego;

3) na czas pobierania zaopatrzenia z tytułu niezdolności do służby lub pracy na zasadzie innych ustaw, jeżeli świadczenia te płyną ze Skarbu Państwa (art. 3); postanowienie to nie ma zastosowania do weteranów powstań narodowych, oraz wdów i sierot po nich, o ile otrzymują zaopatrzenie na mocy ustawy z dnia 23 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 212);

4) w razie wstąpienia do klasztoru;

5) przy zastosowaniu przepisów niniejszej ustawy (art. 42, 55, 56, 57 i 58) na czas umieszczenia w domu inwalidów, względnie w zakładach dla umysłowo-chorych.

W przypadkach, przewidzianych w niniejszym artykule, wypłaca się uposażenie emerytalne od dnia pierwszego miesiąca, następującego po usunięciu przyczyn, wymienionych w tym artykule, nie wcześniej jednak niż od dnia

pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o uposażenie.

Art. 25.

Emeryci, którzy zajmują jakiekolwiek płatne stanowisko w urzędzie, instytucji, przedsiębiorstwie lub zakładzie państwowym, czy też samorządu terytorjalnego lub gospodarczego, tudzież w instytucjach ubezpieczeń społecznych, oraz emeryci, którzy pobierają emeryturę z funduszów takiej instytucji, przedsiębiorstwa lub zakładu, otrzymują tylko taką część, przyznanego na mocy niniejszej ustawy, uposażenia emerytalnego, która wraz z wynagrodzeniem, względnie zaopatrzeniem, pobieranem z danej instytucji, przedsiębiorstwa lub zakładu nie przewyższa 150% uposażenia, ostatnio pobieranego w służbie czynnej.

Za uposażenie, ostatnio pobierane w służbie czynnej w rozumieniu poprzedniego ustępu, uważać należy uposażenie służbowe, obliczone według stopnia i grupy, do której emeryt był zaliczony ostatnio przed przeniesieniem w stan spoczynku, z uwzględnieniem dodatków, przywiązanych do pełnienia służby w miejscowości, będącej siedzibą instytucji, przedsiębiorstwa lub zakładu, w których emeryt jest zatrudniony oraz z uwzględnieniem innych dodatków, do których mają prawo wszyscy funkcjonarjusze państwowi i zawodowi wojskowi.

Postanowienie ust. 1 nie dotyczy tych emerytów, których wysokość uposażenia emerytalnego nie przekracza rocznie 3.600 złotych.

Czasowe powierzenie emerytowi ściśle określonych, specjalnych czynności nie uważa się za objęcie stanowiska w rozumieniu ust. 1.

Rozdział II.

Postanowienia, dotyczące wyłącznie funkcjonarjuszów państwowych.

Art. 26.

Przeniesienie w stan spoczynku funkcjonarjuszów państwowych (art. 2), nie wyłączając sędziów i prokuratorów, zarządza właściwa władza naczelna.

Sędziów i prezesów Najwyższego Trybunału Administracyjnego przenosi w stan spoczynku Prezes Rady Ministrów.

Członkom kolegjum Najwyższej Izby Kontroli i prezesów izb okręgowych przenosi w stan spoczynku Prezes Rady Ministrów, natomiast innych urzędników — Prezes Najwyższej Izby Kontroli.

Władza naczelna może upoważnić podległe sobie bezpośrednio władze do przenoszenia w stan spoczynku pewnych kategoryj funkcjonarjuszów, których mianowanie jest zastrzeżone kompetencji jej lub podległej jej władzy.

Art. 27.

Zaopatrzenie emerytalne (uposażenie emeryta, pensję wdowią i sierocą) przyznaje i wymierza właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu, lub upoważniona przez władzę naczelną właściwa władza II instancji w porozumieniu z odnośną izbą skarbową.

Zaopatrzenie emerytalne (uposażenie emeryta, pensja wdowia i sieroca) winno być przyznane i wymierzone w ciągu 30 dni od daty przeniesienia w stan spoczynku, względnie śmierci funkcjonarjusza państwowego.

W razie niemożności wymierzenia zaopatrzenia emerytalnego w przewidzianym terminie, właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu winna przyznać danemu emerytowi (wdowie, sierocie) zaliczkę do czasu wymierzenia zaopatrzenia emerytalnego. Zaliczka ta podlega potrąceniu w całości z pierwszych przyznanych rat zaopatrzenia emerytalnego (uposażenia emeryta, pensji wdowiej lub sierocej).

Art. 28.

Przeniesienie w stan spoczynku następuje na prośbę funkcjonarjusza państwowego:

a) bez względu na wiek, jeżeli funkcjonarjusz państwowy z powodu ułomności cielesnej, albo z powodu upadku sił fizycznych lub umysłowych stał się trwale niezdolny do służby;
b) bez względu na zdolność do służby, gdy przekroczył sześćdziesiąt lat życia;
c) gdy uzyskał prawo do pełnego uposażenia emerytalnego i ukończył 55 lat życia.

§ 29.

Władza powinna funkcjonarjusza państwowego przenieść w stan spoczynku bez jego prośby:

a) gdy funkcjonarjusz państwowy z powodu choroby nie pełnił służby dłużej, niż na to zezwalają ustawy o państwowej służbie cywilnej; za przerwy w tych czasokresach uważane będą tylko te czasokresy czynnej służby, które wynoszą co najmniej połowę czasu, spędzonego poprzednio poza służbą wskutek choroby lub na urlopie dla poratowania zdrowia;

b) gdy z powodów, podanych w punkcie a) art. 28, jest trwale niezdolny do prawidłowego pełnienia służby;

c) jeżeli funkcjonarjusz państwowy w ciągu pół roku od chwili przeniesienia go w stan nieczynny nie został powołany do służby czynnej.

Władza może przenieść funkcjonarjusza państwowego w stan spoczynku bez jego prośby, gdy przekroczył 60 lat życia i uzyskał prawo do zaopatrzenia emerytalnego. Przepis ten nie stosuje się do sędziów, prokuratorów, profesorów szkół akademickich, jako też członków kolegjum Najwyższej Izby Kontroli, kolegjów departamentów Najwyższej Izby Kontroli, prezesów i wiceprezesów izb okręgowych i członków kolegów tychże izb, do których stosuje się odrębne przepisy.

Art. 30.

Władza musi funkcjonarjusza państwowego przenieść w stan spoczynku bez jego prośby na podstawie prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego o przeniesieniu w stan spoczynku przy zachowaniu postanowień tego orzeczenia.

Ponadto Prezes Najwyższej Izby Kontroli i członkowie kolegjum Najwyższej Izby Kontroli muszą być przeniesieni w stan spoczynku na skutek uchwały Sejmu, powziętej w myśl art. 9 Konstytucji, lub wskutek utraty praw stanu na zasadzie wyroku sądowego, podanych do wiadomości Prezesa Rady Ministrów.

Przeniesienie w stan spoczynku w powyższych przypadkach następuje wyłącznie przy zachowaniu postanowień ustępu 1 art. 9 niniejszej ustawy.

§ 31.

Funkcjonarjusz państwowy, ubiegający się o przeniesienie w stan spoczynku z powodów, wymienionych w lit. a) art. 28, będzie poddany badaniu komisji lekarskiej I instancji w celu stwierdzenia, czy zachodzi trwała niezdolność do służby oraz z jakich przyczyn, a nadto, czy i w jakiej wysokości zachodzi utrata zdolności do zarobkowania (art. 11 i 12). Komisja lekarska I instancji przesyła swe orzeczenie bezpośrednio tej władzy, która zarządziła badanie, odpis zaś orzeczenia przesyła badanej osobie.

Właściwa władza ma prawo poddać funkcjonarjusza państwowego badaniu komisji lekarskiej II instancji. Również funkcjonarjusz państwowy ma prawo domagać się z uzasadnionych powodów badania przez komisję lekarską II instancji, jeżeli wynik badania przez komisję lekarską I instancji wypadł dla niego niekorzystnie. Odnośne odwołanie wraz z wnioskiem o przedstawienie do zbadania komisji lekarskiej II instancji winien funkcjonarjusz państwowy wnieść w ciągu dni 14-tu od daty doręczenia mu orzeczenia komisi lekarskeij I instancji do tej władzy, która zarządziła badanie.

§ 32.

O zamierzonem przeniesieniu funkcjonarjusza państwowego w stan spoczynku bez jego prośby w przypadkach, przewidzianych w punktach a) i b) art. 29, władza zawiadamia pisemnie funkcjonarjusza państwowego z równoczesnem pouczeniem, że w ciągu dni 14 ma on prawo wnieść odwołanie. Jeżeli przeniesienie w stan spoczynku następuje z mocy lit. b) art. 29 ma nadto analogiczne zastosowanie postępowanie, przewidziane w art. 31 ustawy, przyczem władza w zawiadomieniu o zamierzonem przeniesieniu w stan spoczynku winna powołać się na orzeczenie komisji lekarskiej.

§ 33.

Przeciw orzeczeniu władzy bezpośrednio podległej władzy naczelnej, wydanemu na zasadzie art. 26 ustęp 4 ustawy, funkcjonarjuszowi państwowemu służy w ciągu 30-tu dni prawo wniesienia zażalenia do właściwej władzy naczelnej.

Przeciw orzeczeniu, opartemu na powtórnem, na własną prośbę funkcjonarjusza państwowego zarządzonem, badaniu komisji lekarskiej nie przysługuje żaden środek prawny.

Art. 34.

Bieg terminów, przewidzianych w art. 31, 32 i 33, rozpoczyna się z dniem, następującym po dniu doręczenia zawiadomienia lub orzeczenia.

Jeżeli koniec terminu przypadnie na niedzielę lub święto uroczyste, kończy się termin następnego dnia powszedniego. Terminu nie uważa się za zaniedbany, jeżeli przed jego upływem zażalenie wysłano pocztą listem poleconym, nadanym w dniu ostatnim terminu.

Art. 35.

Art. 32 nie stosuje się do sędziów i prokuratorów, asesorów sądowych i aplikantów sądowych. Zasady postępowania celem przeniesienia tych funkcjonarjuszów w stan spoczynku z urzędu określi ustawa o służbie sędziowskiej i prokuratorskiej.

Art. 36.

Uposażenie emerytalne przyznaje się i oblicza na podstawie danych, zawartych w osobowych aktach funkcjonarjusza państwowego i popartych bądź oryginalnemi dokumentami, bądź też uwierzytelnionemi odpisami takich dokumentów.

Jeżeli funkcjonarjusz państwowy rości sobie prawo do uposażenia emerytalnego w wyższym wymiarze, aniżeli wynika to z danych zawartych w jego osobowych aktach, winien udowodnić swe żądanie dokumentami.

Wyższe uposażenie emerytalne otrzymuje funkcjonarjusz państwowy od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu i wykazaniu prawa do takiego uposażenia.

Za czas, nieobjęty obliczeniem z powodu poźniejszego przedstawienia dokumentów, funkcjonarjusz państwowy otrzymuje różnicę jedynie w tym wypadku, gdy nie ponosi winy opóźnionego przedstawienia dokumentów.

Art. 37.

1. Czas służby liczy się do wysługi emerytalnej od dnia rzeczywistego objęcia służby.

Do wysługi emerytalnej dolicza się również państwową służbę prowizoryczną i przygotowawczą, w myśl zasad obowiązujących przepisów o państwowej służbie cywilnej, o ile nominacja na służbę stałą nastąpiła w czasie służby prowizorycznej lub bezpośrednio po odbyciu służby przygotowawczej.

2. Ponadto właściwa władza naczelna za zgodą Ministra Skarbu może danemu funkcjonarjuszowi zaliczyć do wysługi emerytalnej czas służby, pełnionej w charakterze funkcjonarjusza prowizorycznego lub praktykanta, a niepoliczalnej do wysługi emerytalnej na zasadzie punktu 1 niniejszego artykułu, oraz czas pracy kontraktowej w służbie państwowej, przyczem jeżeli funkcjonarjusz za okres podlegający zaliczeniu nie opłacał żadnych składek ubezpieczeniowych, podlegających przekazaniu na rzecz Skarbu Państwa, doliczenie może nastąpić jedynie po uprzedniem uiszczeniu opłaty emerytalnej, przewidzianej w art. 7 niniejszej ustawy od uposażenia tego stopnia służbowego, który funkcjonarjusz uzyskał przy pierwszem mianowaniu na stałe.

Jeżeli nominacja na służbę stałą lub prowizoryczną, podlegającą zaliczeniu do wysługi emerytalnej w myśl p. 1 niniejszego artykułu, nastąpiła w czasie trwania pracy kontraktowej w służbie państwowej, lub bezpośrednio po ukończeniu tej pracy, praca kontraktowa podlega zaliczeniu w całości do wysługi emerytalnej pod warunkiem uiszczenia opłaty emerytalnej zgodnie z ustępem poprzednim.

3. Do czasu służby, podlegającej normalnemu liczeniu do wysługi emerytalnej, dolicza się:

a) czas, przebyty w stanie nieczynnym, określony w obowiązujących przepisach o państwowej służbie cywilnej;

b) czas czynnej, również obowiązkowej, służby w wojsku polskiem, gdy funkcjonarjusz nie pełnił jej równolegle z państwową służbą cywilną, zaliczalną do wysługi emerytalnej;

c) czas przebyty w niewoli, jeżeli dostanie się do niej nastąpiło bez winy funkcjonarjusza.

Nadto przy wymiarze uposażenia emerytalnego dolicza się minimalny, odnośnemi ustawami przepisany, nie przekraczający jednak 4 lat, czas rzeczywistych studjów w wyższych zakładach naukowych państwowych i uznanych za równorzędne z państwowemi, jeżeli czas tych studjów nie biegnie równolegle z czasem służby, zaliczalnej do emerytury i tylko w przypadku całkowitego zakończenia studjów przepisanemi egzaminami.

Czas obowiązkowej służby wojskowej oraz studjów wyższych ma wpływ tylko na wysokość uposażenia emerytalnego, a nie na uzasadnienie roszczenia o to uposażenie.

W razie reaktywowania emeryta, który przeszedł w stan spoczynku przed dniem 1 października 1923 r. czas studjów wyższych może być zaliczony do wysługi emerytalnej dopiero po przesłużeniu co najmniej 5 lat w państwowej służbie polskiej.

Do zaliczenia czasu czynnej służby w wojsku polskiem i czasu, przebytego w niewoli, nie ma zastosowania warunek ciągłości służby (art. 10 ust. 1 ustawy).

4. Funkcjonarjuszom, którzy wstąpili ponownie do służby państwowej zalicza się do wysługi emerytalnej za każdy pełny kalendarzowy rok służby państwowej, pełnionej po przerwie (art. 10 ust. 1) jeden rok pełnionej przed przerwą służby państwowej, określonej w pkt. 1 oraz w ustępie ostatnim pkt. 2 niniejszego artykułu.

W wyjątkowych przypadkach może właściwa władza naczelna za zgodą Ministra Skarbu zaliczyć do wysługi emerytalnej czas służby, pełnionej przed przerwą (art. 10 ust. 1 ustawy) w większym wymiarze, aniżeli ustalono w ustępie poprzednim.

Przy przechodzeniu funkcjonarjuszów państwowych z jednego działu służby do drugiego

za przerwy w rozumieniu ustępów poprzednich i art. 10 ust. 1 ustawy uważa się jedynie przerwy, przekraczające dni 30.

5. Funkcjonarjuszom poczt ruchomych (urzędnikom ambulansowym i niższym funkcjonarjuszom pocztowym jeżdżącym w ambulansach) po upływie 10 lat służby w tym charakterze zalicza się do wysługi emerytalnej każdy dalszy rok takiej służby za 14 miesięcy.

6. Wojskowym zawodowym czas, przebyty w służbie Korpusu Ochorony Pogranicza, zalicza się do wysługi emerytalnej w stosunku 16 miesięcy za 12 miesięcy.

Wojskowi zawodowi w czasie służby w Korpusie Ochrony Pogranicza oprócz uprawnień emerytalnych z tytułu niniejszej ustawy korzystają z uprawnień, przysługujących oficerom i szeregowym Straży Granicznej w myśl art. 49 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o Straży Granicznej.

Art. 38.

Dot wysługi emerytalnej nie wlicza się:

a) czasu służby, spędzonego przed ukończeniem 18 lat życia, wyjątek stanowi służba wojskowa na obszarze operacyjnym;

b) czasu urlopu bez uposażenia, z wyjątkiem urlopu, otrzymanego na czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego, oraz czasu urlopu bez uposażenia, udzielonego nauczycielowi dla pracy w szkolnictwie prywatnem lub w instytucji społecznej, zajmującej się szerzeniem oświaty pozaszkolnej; nauczyciel ten winien za czas tego urlopu opłacić wkładki emerytalne, przewidziane w art. 7 niniejszej ustawy;

c) czasu zawieszenia w służbie, niepolicznego do czasu służby czynnej, w myśl odnośnych przepisów;

d) czasu służby, odliczonego orzeczeniem dyscyplinarnem w myśl odnośnych przepisów.

Art. 39.

W razie przyznania emerytury z doliczeniem lat wskutek nieszczęśliwego wypadku (art. 9 punkt 2) przysługuje izbie skarbowej, w której okręgu emeryt otrzymuje swe zaopatrzenie, względnie która to zaopatrzenie wypłaca, lub też innej władzy wypłacającej zaopatrzenie emerytalne — prawo zarządzenia przy analogicznem zastosowaniu postępowania przewidzianego w art. 31 ustawy trzykrotnego badania emeryta w ciągu lat dziewięciu, w okresach trzechletnich od dnia przeniesienia w stan spoczynku, przez komisję lekarską w celu stwierdzenia, czy trwała niezdolność do pracy zarobkowej nadal istnieje. W przypadku stwierdzenia odzyskania w części zdolności do pracy zarobkowej, ma dana izba skarbowa względnie władza wypłacająca, postawić władzy, uprawnionej do przenoszenia w stan spoczynku funkcjonarjuszów państwowych, wniosek o odliczanie częściowe lub całkowite przyznanych dodatkowo lat do wysługi emerytalnej z art. 12 niniejszej ustawy.

W razie stwierdzenia przez komisję lekarską zupełnej zdolności do służby, należy emeryta powołać do służby czynnej w tym samym lub innym dziale zarządu państwowego na stanowisko nie niższe od poprzednio zajmowanego. W przypadku odmowy ze strony emeryta, należy cofnąć przyznane mu zaopatrzenie emerytalne.

Art. 40.

Oprócz przypadków, wymienionych w art. 23 niniejszej ustawy, prawo do pobierania uposażenia emerytalnego gaśnie, gdy emeryt, który nie ukończył 50 lat życia, powołany w ciągu 6 lat po przeniesieniu w stan spoczynku w myśl punktu a) art. 28 i punktów a), b) i c) art. 29, odmówi przyjęcia ofiarowanej mu ponownie posady państwowej równej lub wyższej grupy uposażenia, przyczem mają zastosowanie odnośne postanowienia ustaw o państwowej służbie cywilnej.

Art. 41.

Do emerytowanych funkcjonarjuszów państwowych, powołanych do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej, mają analogiczne zastosowania postanowienia ust. 3 art. 13 ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924).

Postanowienie powyższe nie dotyczy emerytowanych pracowników kolejowych, względnie pracowników poczt, radiotelegrafów, telegrafów i telefonów, powołanych do służby wojskowej kolejowej, względnie w pocztach, radiotelegrafach i telefonach, na podstawie ustaw z dnia 27 marca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 160) i 18 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 7, poz. 36).

Art. 42.

Emerytowany funkcjonarjusz państwowy psychicznie chory, nie mający prócz emerytury

innych źródeł utrzymania, może być na wniosek odnośnego opiekuna, za zgodą Ministra Skarbu, umieszczony i leczony na koszt Skarbu Państwa w zakładzie dla umysłowo chorych, przyczem przez cały czas przebywania w takim zakładzie wstrzymuje się wypłatę uposażenia emerytalnego.

Żonie i dzieciom takiego emeryta przysługuje za czas jego pobytu w takim zakładzie prawo do zaopatrzenia wdowiego, względnie sierocego, obliczonego według ust. 1 art. 61, względnie 62 niniejszej ustawy.

Art. 43.

Emerytowani funkcjonarjusze państwowi mają prawo do korzystania z ulg w razie kuracji w państwowych zakładach leczniczych i uzdrowiskach narówni z funkcjonarjuszami w służbie czynnej.

Ponadto władna będzie Rada Ministrow przyznać emerytowanym funkcjonarjuszom państwowym prawo do korzystania z ulg, przyznawanych funkcjonarjuszom państwowym w zakresie pomocy lekarskiej, przejazdach państwowemi środkami komunikacyjnemi i t. p.

Art. 44.

Funkcjonarjusz państwowy, który nie nabył prawa do emerytury, a opuszcza służbę z powodu trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych, nabytej wskutek choroby lub kalectwa bez własnej winy, względnie zostanie zwolniony ze służby z powodu zmian organizacji władz i urzędów, otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości trzymiesięcznego ostatnio pobieranego uposażenia w służbie czynnej.

Rozdział III.

Postanowienia, dotyczące wyłącznie zawodowych wojskowych.

Art. 45.

Zawodowych oficerów przenosi w stan spaczynku Minister Spraw Wojskowych, zaś zawodowych szeregowych — dowódca okręgu korpusu na wniosek przełożonego, posiadającego uprawnienie co najmniej dowódcy pułku.

Art. 46.

Uposażenie emerytalne zawodowych oficerów wymierza Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, a zawodowych szeregowych — dowódca okręgu korpusu w porozumieniu z właściwą izbą skarbową.

Wypłatę uposażenia emerytalnego zarządza właściwa władza skarbowa.

Przeciw orzeczeniu dowódcy okręgu korpusu służy zawodowemu szeregowemu prawo zażalenia do Ministra Spraw Wojskowych w ciągu 30 dni, licząc od dnia, następującego po dniu doręczenia orzeczenia, przyczem postanowienie ust. 2 art. 34 niniejszej ustawy ma zastosowanie.

Przy przyznawaniu i wymierzaniu zaopatrzenia emerytalnego zawodowym wojskowym mają analogiczne zastosowanie przepisy ust. 2 i 3 art. 27 ustawy.

Art. 47.

I. Przeniesienie w stan spoczynku zawodowego wojskowego następuje w jednym z poniżej wyszczególnionych przypadków:

A. na własną prośbę:

a) gdy przekroczył 55 lat życia;
b) gdy uzyskał prawo do pełnego uposażenia emerytalnego i ukończył 53 lat życia;

B. na własną prośbę lub z urzędu:

c) jeżeli z powodu ułomności cielesnej lub z powodu upadku sił fizycznych lub umysłowych, stał się trwale niezdolnym do pełnienia zawodowej służby wojskowej;

C. z urzędu:

d) gdy przekroczył wiek, przewidziany dla zawodowych wojskowych ustawami o obowiązkach i prawach oficerów oraz szeregowych;
e) gdy pozostając w stanie nieczynnym z powodu niezdolności do służby, albo z powodu zredukowania etatów, przekroczył termin pozostawania w stanie nieczynnym ustalonym ustawami, wskazanemi w punkcie d) niniejszego artykułu;
f) gdy otrzymał ostateczną opinję ujemną, określoną ustawami o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów;
g) gdy szeregowy zawodowy został zwolniony z czynnej służby na skutek nieodnowienia z nim przez władzę uprawnioną zobowiązania do dalszej zawodowej służby wojskowej pomimo jego prośby, ani też nie otrzyma stanowiska należnego mu w myśl art. 99 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 698) o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych Wojska Polskiego.

II. Przeniesienie w stan spoczynku zawodowego wojskowego może być nadto zarządzone na własną prośbę, po ukończeniu przez oficerów — 30 lat, przez podoficerów — 20 lat, zaliczalnych do wysługi emerytalnej, w tem co do oficerów — najmniej 20 lat, co do podoficerów — najmniej 17 lat faktycznie spędzonych w służbie wojskowej. Uwzględnienie prośby o przeniesienie w stan spoczynku zależy od decyzji Ministra Spraw Wojskowych.

Art. 48.

Zawodowemu wojskowemu po nieprzerwanej, co najmniej 10-cio letniej służbie wojskowej, w przypadku:

a) gdy orzeczeniem oficerskiego sądu honorowego został prawomocnie skazany na karę wykluczenia z korpusu oficerskiego,

b) gdy wyrokiem sądu wojskowego została prawomocnie orzeczona kara zwolnienia ze służby oficera, albo też kara degradacji podoficera,

c) gdy wyrokiem sądu wojskowego została prawomocnie orzeczona kara wydalenia z wojska —

może Minister Spraw Wojskowych przyznać zaopatrzenie w wysokości, odpowiadającej temu uposażeniu emerytalnemu, jakieby skazany pobierał, w razie przeniesienia go w stan spoczynku.

Art. 49.

Przez okresy służby, wymagane w art. 11, 47 i 48 ustawy, należy rozumieć obliczane w sposób kalendarzowy, nieprzerwane okresy służby wojskowej, oraz nieprzerwane, łączne okresy państwowej służby cywilnej i wojskowej.

Do czasokresów, wymienionych w ust. 1, wlicza się czas służby, przewidzianej w punktach b), c) i d) art. 50 niniejszej ustawy.

Art. 50.

Czas służby, podlegający normalnemu liczeniu do wysługi emerytalnej, liczy się od dnia rozpoczęcia czynnej służby wojskowej.

Do tego czasu służby wlicza się:

a) czas czynnej służby cywilno-państwowej, niespełnianej równocześnie ze służbą wojskową, obliczony według odnośnych ustaw o służbie cywilnej, gdy zajmowana posada w służbie cywilno-państwowej uprawniała do emerytury;

b) czas, przebyty w stanie nieczynnym z uposażeniem;

c) czas, spędzony w stanie nieczynnym bez uposażenia czynnego, skoro przeniesienie w stan nieczynny nastąpiło z powodu piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego;

d) czas, przebyty w niewoli.

Przy wymiarze uposażenia emerytalnego dolicza się minimalny, odnośnemi ustawami przepisany, czas studjów wyższych na jednym z wydziałów uniewrsytetu lub w równorzędnym zakładzie naukowym, jeżeli czas studjów nie biegnie równolegle z czasem służby, zaliczalnej do emerytury, i tylko w przypadku całkowitego zakończenia studjów przepisanemi egzaminami, jednakowoż w ilości nie wyżej niż 4 lata.

Czas studjów wyższych, jako też czas odkomenderowania na studja niewojskowe ma wpływ tylko na wysokość uposażenia emerytalnego, a nie na uzasadnienie roszczenia o to uposażenie.

Czas obowiązkowej służby wojskowej dla podoficerów zawodowych ma wpływ tylko na wysokość uposażenia emerytalnego, a nie na uzasadnienie tego roszczenia.

Wyjątkowo może Minister Spraw Wojskowych za zgodą Ministra Skarbu zaliczyć do wysługi emerytalnej także czas, spędzony w charakterze państwowego pracownika kontraktowego, przyczem mają postanowienia punktu 2 art. 37 niniejszej ustawy analogiczne zastosowanie.

Postanowienia art. 36 oraz art. 37 punkt 4 ustawy mają analogiczne zastosowanie do zawodowych wojskowych.

Art. 51.

Do wysługi emerytalnej nie wlicza się:

a) czasu trwania dezercji lub samowolnego opuszczenia służby;

b) czasu odbywania kary pozbawienia wolności, wymierzonej na podstawie prawomocnego wyroku sądowego;

c) czasu, spędzonego w stanie nieczynnym bez uposażenia czynnego, z wyjątkiem przypadku, przewidzianego w punkcie c) art. 50 niniejszej ustawy;

d) czasu służby, za który przy zwolnieniu wypłacono odprawę, jeżeli odprawa ta nie zostanie zwrócona;

e) czasu czynnej służby, spędzonej przed ukończeniem 18 lat życia; wyjątek stanowi służba wojskowa na obszarze operacyjnym;

f) czasu zawieszenia w służbie, niepoliczalnego do czasu służby czynnej w myśl odnośnych przepisów.

Art. 52.

Przy wymierzaniu uposażenia emerytalnego zawodowym wojskowym, zatrudnionym w aeronautyce, czas przydziału do personelu latającego, przebyty podczas pokoju, zalicza się do wysługi emerytalnej podwójnie.

Przy wymierzaniu uposażenia emerytalnego zawodowym wojskowym, marynarzom zaokrętowanym oraz zawodowym wojskowym armji lądowej, pełniącym służbę na statkach, znajdujących się w kampanji, liczy się do wysługi emerytalnej podczas pokoju 1 miesiąc za 40 dni.

Zawodowemu wojskowemu, przeniesionemu w stan spoczynku i powołanemu w czasie wojny do czynnej służby wojskowej, wymierza się przy zdemobilizowaniu uposażenie emerytalne, obliczone z uwzględnieniem czasu, spędzonego ponownie w czynnej służbie, w granicach art. 19 niniejszej ustawy, uwzględniając jednak ewentualne nominacje (awanse).

Art. 53.

Aeronautom, którzy z powodu nieszczęśliwego wypadku podczas wzlotów służbowych stali się niezdolnymi do służby wojskowej, uwzględnia się przy wymiarze uposażenia emerytalnego również dodatek aeronautyczny.

Art. 54.

W razie przyznania uposażenia emerytalnego z doliczeniem do wysługi emerytalnej lat w myśl art. 12 niniejszej ustawy ma Minister Spraw Wojskowych odnośnie do zawodowych oficerów, zaś dowódca okręgu korpusu odnośnie do zawodowych szeregowych, zarządzać co najmniej 2 razy w okresach trzechletnich w przeciągu sześciu lat od dnia przeniesienia w stan spoczynku ponowne zbadanie emeryta przez komisję wojskowo-lekarską w celu stwierdzenia stopnia utraty zdolności do pracy zarobkowej i ewentualnego odliczenia przyznanych dodatkowo lat do emerytury z art. 12 niniejszej ustawy.

Emeryt, któremu odliczono w myśl powyższego ustępu przyznane dodatkowo lata, a który nie może być przyjęty zpowrotem do służby wojskowej — otrzymuje uposażenie emerytalne w wymiarze nie niższym jednak od 40% (art. 19).

Art. 55.

Emerytowany zawodowy wojskowy, który wskutek podeszłego wieku lub wskutek złego stanu zdrowia potrzebuje szczególnej opieki, jakiej nie znajduje w rodzinie, a przytem nie ma oprócz emerytury innych źródeł utrzymania, może być umieszczony w domu inwalidów.

Art. 56.

Emerytowany zawodowy wojskowy umysłowo chory, nie mający oprócz emerytury innych źródeł utrzymania, może być umieszczony w państwowych zakładach leczniczych cywilnych, względnie wojskowych, jeżeli władze, określone w rozporządzeniu Rady Ministrów, wydanem na mocy art. 14 niniejszej ustawy, stwierdzą potrzebę tego, jako też okoliczność, że jest pozbawiony szczególnej opieki.

Emerytowani zawodowi wojskowi, którzy wskutek działań wojennych lub nieszczęśliwego wypadku, pozostającego w ścisłym związku ze służbą wojskową, bez własnej winy doznali uszkodzeń cielesnych lub stali się chorymi, posiadają prawo do leczenia, protezowania i wszelkich świadczeń w zakresie opieki społecznej, przewidzianych w obowiązującem ustawodawstwie względem inwalidów wojennych.

Emerytowani zawodowi wojskowi, którzy z przyczyn, wymienionych w ustępie poprzednim, utracili bez własnej winy trwale co najmniej 95% zdolności do zarobkowania i wskutek kalectwa lub choroby potrzebują nieodzownie stałej opieki innych osób, otrzymują w granicach art. 19 ustawy dodatek w wysokości 25% uposażenia w służbie czynnej, stanowiącego podstawę wymiaru emerytury (art. 17 i 18 ustawy).

Art. 57.

Emerytowany zawodowy wojskowy, umieszczony w domu inwalidów, względnie w zakładzie dla umysłowo chorych, otrzymuje na koszt Państwa mieszkanie, utrzymanie, odzienie, opiekę lekarską i usługę.

Przez czas przebywania emeryta w domu dla umysłowo chorych wstrzymuje się wypłatę uposażenia emerytalnego, a przez czas przebywania w domu inwalidów wypłaca się emerytowi 5% uposażenia emerytalnego bez dodatków, przewidzianych w art. 20.

Art. 58.

Żonie i dzieciom takiego emeryta (art. 57) przysługuje za czas jego pobytu w domu inwa-

lidów, względnie w zakładzie dla umysłowo chorych, prawo do zaopatrzenia wdowiego, względnie sierocego, obliczonego według ust. 1 art. 61, względnie 62 niniejszej ustawy przy zachowaniu zasad art. 60.

Art. 59.

Emerytowany zawodowy wojskowy ma prawo korzystania z ulg leczniczych, jako to z bezpłatnej porady w ambulatorjach wojskowych lekarskich, bezpłatnego pobierania lekarstw, z leczenia szpitalnego w szpitalach wojskowych na warunkach, przysługujących wojskowym zawodowym w stanie czynnym, jako też prawo korzystania z ulg w sezonowych opłatach w razie kuracji w państwowych zakładach kąpielowych i uzdrowiskach, przy zachowaniu warunków, dotyczących zawodowych wojskowych w stanie czynnym.

Ponadto władna będzie Rada Ministrów przyznawać emerytowanym wojskowym ulgi w przejazdach państwowemi środkami komunikacyjnemi i inne ulgi, przyznawane wojskowym zawodowym w stanie czynnym.

TYTUŁ III.

Zaopatrzenie rodzin, pozostałych po funkcjonarjuszach państwowych i po zawodowych wojskowych.

Art. 60.

Prawo do pensji wdowiej, tudzież do pensji sierocej, jest prawem pochodnem, zależnem od nabycia praw emerytalnych przez męża, względnie ojca.

Pensję wdowią oblicza się według wymiaru dla samotnych.

W razie śmierci funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego w warunkach, określonych w punktach 1 i 2 art. 9 pozostałe po nich wdowy i sieroty nabywają również prawo do pensji wdowiej, względnie sierocej.

Art. 61.

Pensja wdowia wynosi 50% (pięćdziesiąt procent) kwoty uposażenia emerytalnego, które zmarły mąż pobierał, względnie tego, do którego w chwili śmierci miałby prawo.

Pensja wdowia po funkcjonarjuszu państwowym, względnie zawodowym wojskowym, poległym lub zmarłym wskutek działań wojennych, wynosi 50% (pięćdziesiąt procent) pełnego uposażenia w stanie czynnym zmarłego męża, służącego za podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego w myśl art. 17 i 18 niniejszej ustawy.

Wdowie i sierotom po funkcjonarjuszu państwowym lub zawodowym wojskowym, zmarłym z przyczyn, wymienionych w art. 9 punkt 2 lit. a) do c) niniejszej ustawy, dolicza się przy wymiarze pensji wdowiej i sierocej 10 lat do wysługi emerytalnej zmarłego męża względnie ojca w granicach art. 19 ustawy.

Postanowienie ustępu drugiego art. 12 niniejszej ustawy ma analogiczne zastosowanie do pensji wdowiej i sierocej.

Art. 62.

Prawo do pensji sierocej nabywa się po ojcu.

Pensja ta wynosi:

a) dla każdego dziecka, jeżeli wdowa żyje i w chwili śmierci funkcjonarjusza państwowego, względnie zawodowego wojskowego, miała prawo do pensji wdowiej — jedną czwartą część pensji wdowiej;

b) dla każdego dzieecka, jeżeli wdowa nie żyje, lub też w chwili śmierci męża nie miała prawa do pensji wdowiej, albo też później to prawo utraciła — połowę pensji wdowiej;

c) dla jedynej sieroty bez ojca i matki lub dla jedynej sieroty bez ojca, w razie niepobierania przez matkę pensji wdowiej — 2/3 pensji wdowiej.

Jeżeli wdowa nie pobiera pensji wdowiej z powodu pobierania emerytury za własną służbę państwową, sierotom służy prawo do pensji według postanowień punktu a) artykułu niniejszego.

Art. 63.

Prawo do pensji sierocej może być również nabyte po matce.

Jeżeli sierota nabyła prawo do pensji po ojcu i po matce, wypłaca się sierocie pensję wyższą.

Sierota nabywa prawo do pensji po matce za życia ojca w razie jego niezdolności do pracy i niemożności zapewnienia jej utrzymania.

Pensja sieroca po matce wynosi 1/4 uposażenia emerytalnego matki.

Art. 64.

Łączna kwota pensyj sierocych bez względu na ilość dzieci nie może sama, ani łącznie z pensją wdowią przekraczać wysokości uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonarjusz państwowy, względnie zawodowy woj-

skowy, faktycznie pobierał, lub do którego miałby prawo w chwili śmierci.

W razie jeżeli suma pensyj sierocych sierot, których matka żyje, i sierot bez matki łącznie z pensją wdowią przekracza wysokość uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonarjusz państwowy, względnie zawodowy wojskowy, pobierał, lub do którego miał prawo w chwili śmierci — należy zmniejszyć proporcjonalnie pensje sieroce.

Art. 65.

Gdy mianowanie lub awans zmarłego zawodowego wojskowego na wyższy stopień nastąpiło po jego śmierci, pozostałe po nim osoby, uprawnione do zaopatrzenia, otrzymują pensję, odpowiadającą nadanemu stopniowi zmarłego.

Art. 66.

Postanowienia art. 27, 33 i 34 mają analogiczne zastosowanie do wdów i sierot po funkcjonarjuszach państwowych, a postanowienia art. 46 do wdów i sierot po zawodowych wojskowych.

Art. 67.

Żony i dzieci funkcjonarjuszów państwowych, powołanych do służby wojskowej na skutek mobilizacji, jako też zawodowych wojskowych, którzy zaginęli na terenie działań wojennych, otrzymują od dnia 1 miesiąca, następującego po wstrzymaniu uposażenia w myśl art. 14 ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), tymczasowe zaopatrzenie emerytalne w wysokości należnego im ewentualnie stałego zaopatrzenia według zasad ust. 1 art. 61, względnie 62 niniejszej ustawy.

Gdy na podstawie towarzyszących zaginieniu okoliczności istnieje uzasadnione podejrzenie, że zachodzi wypadek dezercji, postanowienia niniejszego artykułu nie mają zastosowania do czasu stwierdzenia, że wypadek dezercji nie zachodzi.

Art. 68.

W razie odnalezienia się zaginionego potrąca się przy wypłacie zaległego uposażenia kwotę, wypłaconą jego żonie i dzieciom tytułem tymczasowego zaopatrzenia.

W razie nieodnalezienia się zaginionego w ciągu dwóch i pół lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym podpisano preliminarja pokojowe, żona, względnie dzieci, powinny przed końcem tego terminu przedłożyć orzeczenie sądowe, uznające zaginionego za zmarłego, względnie orzeczenie sądowe, że dowód śmierci należy uważać za ustalony, w przeciwnym bowiem wypadku tymczasowe zaopatrzenia zostają wstrzymane. Orzeczenie to służy za podstawę przy rozpatrywaniu przyznania stałego zaopatrzenia.

Art. 69.

Wdowa nie ma prawa do pensji:

a) jeżeli małżeństwo zostało zawarte przez emeryta;
b) jeżeli wspólność małżeńska została sądownie rozdzielona bez obowiązku męża do utrzymania żony.

Dzieci, pozostałe z małżeństwa, zawartego przez emeryta, nie mają prawa do pensji sierocej.

Art. 70.

Prawo do otrzymywania pensji wdowiej i sierocej rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca, następującego po tym miesiącu, za który zmarły funkcjonarjusz państwowy, względnie zawodowy wojskowy (emeryt), pobrał ostatnio należne mu uposażenie w służbie czynnej (uposażenie emerytalne). Dla sierot, które przyszły na świat po tym terminie, prawo do pensji rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca po urodzeniu.

Jeżeli żądanie przyznania pensji wdowiej lub sierocej nie zostało zgłoszone w ciągu jednego roku od dnia śmierci męża, względnie ojca lub matki, należy przyznać pensję wdowią lub sierocą od pierwszego dnia miesiąca po dniu zgłoszenia.

Właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu może przyznać pensję wdowią i sierocą od terminu, ustalonego w ustępie 1 niniejszego artykułu, jeżeli osoby uprawnione wykażą, iż zaszły ważne okoliczności, które uniemożliwiły im wcześniejsze zgłoszenie żądania o zaopatrzenie.

Pensje wdowie i sieroce wymierzone i przyznane, a niepodjęte w ciągu pięciu lat, liczonych od chwili płatności danego zaopatrzenia, przepadają na rzecz Skarbu Państwa. Właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu, w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, może czynić wyjątki od powyższej zasady.

Art. 71.

Pensje wdowie i sieroce płatne są miesięcznie zgóry.

Art. 72.

Prawo do pensji wdowiej, względnie sierocej, gaśnie:

a) w razie śmierci wdowy lub sieroty — z końcem tego miesiąca, w którym śmierć nastąpiła;

b) w razie ukończenia przez sierotę 18 roku życia, lub też wcześniejszego zawarcia związku małżeńskeigo;

c) gdy wdowa, względnie sierota, została prawomocnie skazana za czyn karygodny, a skazanie pociąga za sobą utratę prawa do zaopatrzenia wdowiego, względnie sierocego.

Sierotom, odbywającym studja w zakładach naukowych, przyznaje się pensję sierocą z powyższemi zastrzeżeniami na każdy rok szkolny aż do ukończenia studjów, nie dłużej jednak, niż do ukończenia 24 roku życia.

W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących, wypadkach, może właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu zezwolić na dalsze pobieranie, względnie przy niezdolności do pracy na przyznanie pensji sierocej także po ukończeniu 18, względnie 24 roku życia.

Art. 73.

Prawo do pobierania pensji wdowiej lub sierocej nie przysługuje:

a) na czas przebywania przez okres dłuższy, niż pół roku poza granicami Państwa, względnie Wolnego Miasta Gdańska, bez zezwolenia właściwej władzy naczelnej, udzielonego w porozumieniu z Ministrem Skarbu;

b) w razie utraty obywatelstwa polskiego, z wyjątkiem równoczesnego przyjęcia obywatelstwa gdańskiego;

c) na czas pobierania zaopatrzenia z tytułu śmierci męża (ojca) na zasadzie innych ustaw, o ile świadczenia te płyną ze Skarbu Państwa; postanowienie to nie ma zastosowania do wdów po weteranach powstań narodowych, które otrzymują zaopatrzenie na mocy ustawy z dnia 23 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 212);

d) na czas zajmowania przez sierotę jakiegokolwiek stanowiska w służbie państwowej lub samorządowej, do którego przywiązane jest stałe uposażenie;

e) na czas uwzględnienia sieroty przy wymiarze uposażenia funkcjonarjusza państwowego, względnie zawodowego wojskowego (ojczyma, matki, macochy);

f) w razie wstąpienia do klasztoru.

W przypadkach, przewidzianych w niniejszym artykule, wypłaca się zaopatrzenie emerytalne od dnia pierwszego miesiąca, następującego po usunięciu przyczyn, wymienionych w tym artykule, nie wcześniej jednak, niż od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o zaopatrzenie.

Art. 74.

Wdowa po funkcojnarjuszu państwowym, względnie zawodowym wojskowym, która weszła ponownie w związek małżeński, otrzymuje na prośbę albo jednorazową odprawę wzamian za pobieraną pensję wdowią, albo zachowuje prawo do pensji wdowiej na wypadek ponownego owdowienia.

Zgłoszenie o odprawę winno nastąpić w ciągu trzech miesięcy od dnia zawarcia ponownego małżeństwa.

Odprawa wynosi dla wdów w wieku do 45 lat życia dwuletnią, powyżej zaś tego wieku jednoroczną kwotę pensji wdowiej.

Wdowa, która wyszła za mąż za obywatela państwa obcego, otrzymuje odprawę tylko wtenczas, jeżeli ustawodawstwo państwa, którego jej mąż jest obywatelem, udziela wdowom odprawy, jeżeli wychodzą zamąż za obywatela Państwa Polskiego.

Art. 75.

Wdowa po funkcjonarjuszu państwowym, względnie zawodowym wojskowym, która z tytułu zajmowania stanowiska w służbie państwowej nabyła własne prawa emerytalne, może otrzymać tylko jedno zaopatrzenie według swego wyboru.

Art. 76.

Wdowa po funkcjonarjuszu państwowym, względnie zawodowym wojskowym, który zmarł w czynnej służbie przed uzyskaniem prawa do emerytury, otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości połowy kwoty rocznego uposażenia, służącego za podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego zmarłego.

W tej samej wysokości otrzymują odprawę sieroty bez ojca i matki w wieku poniżej 18 roku życia po ojcu, względnie po matce, o ile ci nie nabyli prawa do emerytury, z tem ograniczeniem, że równocześnie można otrzymać tylko jedną odprawę.

Taką samą odprawę należy przyznać sierotom bez ojca i matki w przypadku, określonym w ustępie przedostatnim art. 72, przyczem postanowienie ostatniego ustępu art. 72 niniejszej ustawy ma również zastosowanie.

Sierotom wypłaca się odprawę niepodzielnie.

Sierotom, pochodzącym z różnych małżeństw tego samego funkcjonarjusza, względnie zawodowego wojskowego, wypłaca się odprawę tylko wtedy, jeżeli pozostała po nim wdowa nie skorzystała z tego prawa, albo z prawa tego zrezygnowała na rzecz sierot.

Art. 77.

Wdowy lub sieroty po funkcjonarjuszach państwowych lub zawodowych wojskowych zmarłych w służbie czynnej, mają prawo do zwrotu kosztów jednorazowego przesiedlenia się z miejsca dotychczasowego zamieszkania, do przyszłego miejsca zamieszkania, które obiorą sobie w kraju lub na obszarze w. m. Gdańska, według przepisów, normujących sprawę należności za przeniesienia z urzędu w służbie czynnej. Natomiast do wdów, sierot po funkcjonarjuszach państwowych lub zawodowych wojskowych, którzy zmarli w ciągu roku po przeniesieniu w stan spoczynku, a przed dokonaniem przesiedlenia, przewidzianego w art. 21 ustawy, znajduje zastosowanie ustęp 1 tegoż art. 21 ustawy. Pozatem do wdów i sierot mają analogiczne zastosowanie ust. 2 i 3 art. 21.

Art. 78.

W razie śmierci funkcjonarjusza lub wojskowego zawodowego w stanie spoczynku, należy się wdowie, która pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej, niezależnie od zaopatrzenia, względnie odprawy (art. 60, względnie 76), pośmiertne, w wysokości trzymiesięcznego uposażenia, pobieranego ostatnio przez zmarłego.

Pod temi samemi warunkami w tej samej wysokości należy się pośmiertne w razie śmierci funkcjonarjuszki w stanie spoczynku wdowcowi.

W braku wdowy (wdowca), uprawnionej (ego) do pośmiertnego, należy się pośmiertne w tej samej wysokości niepodzielnie dzieciom ślubnym, uprawnionym i pasierbom zmarłego, o ile zmarły je utrzymywał. W braku wyżej wymienionych członków rodziny można zwrócić udowodnione koszty leczenia i pogrzebu innym krewnym lub osobom postronnym, jeżeli zmarły nie pozostawił majątku ruchomego lub nieruchomego, wystarczającego na pokrycie tych kosztów.

Art. 79.

Postanowienia art. 36 mają analogiczne zastosowanie do wdów i sierot po funkcjonarjuszach państwowych, względnie zawodowych wojskowych z tą różnicą, że wdowa i sieroty otrzymują w każdym razie powstałą różnicę za czas, nieobjęty obliczeniem z powodu wadliwego lub nieprawdziwego wpisu do wykazu stanu służby zmarłego męża, względnie ojca.

Art. 80.

Wdowom po funkcjonarjuszach państwowych, względnie zawodowych wojskowych wyznania mahometańskiego, jeżeli pozostało ich dwie lub więcej po jednej i tej samej osobie, przyznaje się do równego podziału pensję wdowią według norm, przypadających na jedną wdowę.

Sieroty po takich funkcjonarjuszach państwowych, względnie zawodowych wojskowych, zrodzone z prawnych żon, uważa się za równouprawnione pod względem zaopatrzenia emerytalnego i wyznacza się im pensje sieroce według norm niniejszej ustawy do równego podziału.

Postanowienia art. 64 mają analogiczne zastosowanie do przypadków, o których mowa w niniejszym artykule.

TYTUŁ IV.

Przepisy przejściowe.

Rozdział I.

Postanowienia wspólne.

Art. 81.

Funkcjonarjuszom, którzy przed wstąpieniem do służby państwowej polskiej, oraz zawodowym wojskowym, którzy przed wstąpieniem do wojska polskiego, pozostawali na służbie jednego z byłych państw zaborczych, jako też w służbie byłego Wydziału Krajowego Galicyjskiego, lub też którzy byli nauczycielami publicznych szkół ludowych lub wydziałowych i przechodzą w stan spoczynku ze służby państwowej polskiej, względnie ze służby w wojsku polskiem — wlicza się do wysługi emerytalnej pełną ilość lat służby w b. państwie zaborczem, podlegającą zaliczeniu według ustaw emerytalnych odnośnego państwa zaborczego, a względnie według ustaw krajowych galicyjskich, z zastrzeżeniem, że sposób zaliczania czasu tego do wysługi emerytalnej nie może być korzystniejszy, aniżeli w służbie państwowej polskiej, względnie w wojsku polskiem, na

mocy niniejszej ustawy, tudzież lata służby państwowej polskiej. Czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego przed wejściem w życie niniejszej ustawy zalicza się przytem do emerytury.

Funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, którzy służyli czynnie w czasie trwania mocy obowiązującej ustaw z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466) i z dnia 5 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 616), a którzy przed wstąpieniem do służby państwowej, względnie wojskowej, pełnili służbę samorządową w Państwie Polskiem, zaliczalną do wysługi emerytalnej w myśl punktu d) art. 15 ustawy z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466), względnie punktu a) art. 12 ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 616), zalicza się do wysługi emerytalnej czas tej służby samorządowej pod warunkami, określonemi w wymienionych ustawach.

Zawodowi wojskowi, którzy z powodu przekroczonego wieku przechodzą w stan spoczynku, nabywają prawo do zaopatrzenia emerytalnego również i w przypadku, gdy ilość lat służby cywilno-państwowej, oraz wojskowej wynosi co najmniej 10 lat, obliczonych według czasu kalendarzowego.

Do czasokresu, podanego w 3 ustępie, zalicza się tylko taką służbę cywilno-państwową w b. państwach zaborczych, która uprawniała do emerytury i była spełniana nieprzerwanie i bezpośrednio przed przewrotem politycznym w b .państwie zaborczem.

Końcowe daty służby w b. państwach zaborczych ustali rozporządzenie Rady Ministrów.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zaliczy do wysługi emerytalnej lata udowodnionej pracy nauczycielskiej tym byłym zawodowym nauczycielom polskich szkół prywatnych w b. zaborze rosyjskim, którzy, posiadając odpowiednie kwalifikacje, wstąpili do służby państwowej polskiej w zawodzie nauczycielskim i pozostają na służbie w dniu 1 października 1923 r. i ze służby tej przechodzą w stan spoczynku, a to pod warunkiem, iż w ciągu pół roku, licząc od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy, przedłożą Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wystarczające dowody swej pracy nuczycielskiej w wymiarze co najmniej 14 godzin tygodniowo.

Art. 82.

Emerytowani funkcjonarjusze państwowi i emerytowani wojskowi b. państw zaborczych, przeniesieni w stały stan spoczynku, tudzież emerytowani nauczyciele publicznych szkół powszechnych i wydziałowych, jeżeli są obywatelami polskimi w myśl art. 2 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44), jak również jeżeli uznani zostali w myśl art. 3 tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego — otrzymują uposażenie emerytalne do wysokości 75% tego uposażenia, które należałoby się im według norm art. 19 od podstawy wymiaru, określonej w art. 17 niniejszej ustawy według pierwszego szczebla danej grupy, z zastrzeżeniem, że sposób zaliczania do wysługi emerytalnej czasu służby w b. państwach zaborczych nie może być korzystniejszy, aniżeli w służbie państwowej polskiej, względnie w wojsku polskiem, na mocy niniejszej ustawy.

Rada Ministrów będzie władna na wniosek Ministra Skarbu podwyższyć zaopatrzenie emerytalne do pełnego wymiaru wedle norm art. 19 od podstawy wymiaru, określonej w art. 17 niniejszej ustawy, tak pewnym kategorjom emerytów, jako też poszczególnym osobom, które, pełniąc służbę w b. państwach zaborczych, zasłużyły się dla Narodu i Państwa Polskiego. Wysokość jednak zaopatrzenia emerytalnego nie może przekraczać procentowo tych norm uposażenia, do których miały prawo wspomniane osoby wedle odnośnych ustaw b. państw zaborczych.

Sprawę podporządkowania tych emerytów przepisom dyscyplinarnym, obowiązującym funkcjonarjuszów państwowych, ureguluje rozporządzenie Rady Ministrów, które ustanowi kary dyscyplinarne i tok postępowania.

Kary te mogą być również stosowane w postępowaniu dyscyplinarnem za czyny, popełnione w czasach rządów zaborczych, a zwrócone przeciw interesom Narodu Polskiego.

Art. 83.

Zaszeregowanie emerytów do poszczególnych grup nastąpi na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów.

Art. 84.

Funkcjonarjusze państwowi i zawodowi wojskowi, jako też pobierający w dniu 1 października 1923 r. zaopatrzenie emerytalne ze Skarbu Państwa emeryci (wdowy i sieroty), którzy byli członkami kas emerytalnych lub innych kas zaopatrzenia, albo opłacali składki emerytalne do kas b. państw zaborczych jeśli udowodnią, że praw, z tego tytułu im przysługujących, nie zrealizowali w b. państwach za-

borczych, będą mogli korzystać z uprawnień, wynikających z niniejszej ustawy, jedynie pod warunkiem poprzedniego ustąpienia na rzecz Skarbu Państwa wszelkich praw, przysługujących im z tytułu uczestnictwa w tych kasach, względnie opłacania składek emerytalnych.

Funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym (wdowom i sierotom), którzy w całości lub w części zrealizowali swe prawa do powyższych kas i przeszli do służby państwowej polskiej, dolicza się do wysługi emerytalnej czas służby, za który podjęli składki, pod warunkiem wpłacenia do Skarbu Państwa kwot, pobranych z tych źródeł, wedle kursu, który ustali rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej. W przeciwnym razie lata służby za okres podniesionych składek będą mogły być doliczone do wysługi emerytalnej jedynie jako praca zawodowa (art. 97, względnie 101).

Postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu mają analogiczne zastosowanie do wdów i sierot po tych funkcjonarjuszach i wojskowych zawodowych b. państw zaborczych, którzy podnieśli swoje osobiste składki emerytalne, lecz pozostawili składki na rachunku żon i dzieci.

Art. 85.

Przerwy w służbie (art. 10), zaszłe przed wejściem w życie niniejszej ustawy — nie stoją na przeszkodzie zaliczeniu poprzedniego czasu służby. Postanowienie to nie narusza jednak przepisów b. państw zaborczych o zaliczalności lat do wysługi emerytalnej z wyjątkiem przypadków, dotyczących zwolnienia ze służby z przyczyny natury politycznej.

Art. 86.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy emerytowanym funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, tudzież pozostałym po nich wdowom i sierotom, którzy przeszli w stan spoczynku w czasie trwania mocy obowiązującej ustawy z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466) i z dnia 5 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 616), wymierza się zaopatrzenie emerytalne w myśl art. 17, 18 (w odniesieniu do podpułkownika i komandora-porucznika), 19 i 20 względnie 60, 61 ust. 1 i 62 niniejszej ustawy przy zastosowaniu art. 83 niniejszej ustawy.

Postanowienia artykułów 3, 4, 5, 6, 8, 22 ust. 2 i 3, 23, 24, 25, 27, 33 ust. 1, 34, 41, 43, 46, 60 ust. 1, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 78 i 80 niniejsze ustawy mają do tych osób analogiczne zastosowanie.

Art. 87.

Wdowy i sieroty po emerytowanych funkcjonarjuszach państwowych, względnie po emerytowanych zawodowych wojskowych b. państw zaborczych, jeżeli posiadają obywatelstwo polskie w myśl art. 2 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44), jak również jeżeli uznane zostały w myśl art. 3 tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego — otrzymują pensję wdowią, względnie sierocą, w wysokości, określonej w ust. 1 art. 61, względnie 62, od zaopatrzenia emerytalnego, określonego w art. 82, przy zastosowaniu postanowień art. 83 niniejszej ustawy.

Odnośnie przyznania i wymiaru pensyj wdowich i sierocych, jako też prawa wnoszenia zażaleń przeciw przyznaniu i wymiarowi mają analogiczne zastosowanie postanowienia art. 93 niniejszej ustawy.

Art. 88.

Postanowienia art. 5 niniejszej ustawy nie mają zastosowania do zapowiedzeń i zajęć, powstałych z jakiegokolwiek tytułu przed 1 października 1921 r.

Art. 89.

Postanowienia artykułów 2, 3, 4, 5, 6, 8, 16, 17, art. 19, artykułu 20 i ust. 2 i 3 art. 22, punkt 1 i 2 art. 23, artykułów 24, 25, 27 i ustępu 1 art. 33, tudzież artykułów 34, 41, 46, 84 i 88 mają analogiczne zastosowanie do emerytowanych funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych byłych państw zaborczych. Ust. 1 i 2 art. 60 i ustęp 1 art. 61, artykuły 62, 63, 64, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 78 i 80, jak również postanowienia artykułów, wymienionych w ust. 1, z wyjątkiem przepisów art. 20 i 25, stosują się analogicznie do wdów i sierot po osobach, wymienionych w 1 ustępie.

Art. 90.

Wszyscy emerytowani funkcjonarjusze państwowi i emerytowani wojskowi b. państw zaborczych, jako też wdowy i sieroty po nich, którzy nie zgłosili jeszcze swych praw emerytalnych — powinni w celu uzyskania zaopatrzenia emerytalnego według postanowień niniejszej ustawy wnieść pisemne zgłoszenia do końca kwietnia 1924 r. W tym wypadku wypłaca się zaopatrzenie emerytalne od dnia 1 miesiąca po zgłoszeniu się; późniejsze zgłoszenia o

zaopatrzenie mogą być uwzględnione jedynie na podstawie art. 8 niniejszej ustawy.

Art. 91

Termin przedłożenia orzeczenia sądowego, ustalony w art. 68 niniejszej ustawy, przedłuża się dla pozostałych po zaginionych w wojnie polsko-bolszewickiej do końca 9 miesiąca, licząc od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

Rozdział II.

Postanowienia, dotyczące wyłącznie funkcjonarjuszów państwowych.

Art. 92.

Postanowienia art. 37 niniejszej ustawy nie mają zastosowania do funkcjonarjuszów państwowych, którzy przeszli w stan spoczynku przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Postanowienia art. 105 ust. 1, 2 i 5 mają zastosowanie do funkcjonarjuszów państwowych.

Art. 93.

B. funkcjonarjuszom państwowym, którym nie przyznano dotychczas emerytury, względnie emerytom państw zaborczych, przyznają i wymierzają uposażenie emerytalne w myśl art. 82 niniejszej ustawy właściwe władze II instancji w porozumieniu z odnośną izbą skarbową.

Przyznane już w Państwie Polskiem uposażenia emerytalne przerachują te władze II instancji, które je przyznały, względnie przerachowały w myśl ustawy z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466).

Dotychczas przez władze naczelne przyznane, względnie przerachowane w myśl ustawy z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466), uposażenia emerytalne funkcjonarjuszów, względnie emerytów b. państw zaborczych, przerachują właściwe władze II instancji w porozumieniu z odnośną izbą skarbową.

Przeciw wymiarowi uposażenia emerytalnego służy emerytowi prawo zażalenia do właściwej władzy naczelnej w ciągu dni 30.

Postanowienia art. 34 mają w tym przypadku analogiczne zastosowanie.

Art. 94.

Funkcjonarjuszom państwowym, pozostającym na służbie w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego czas studjów wyższych w myśl art. 37 punktu 3 ust. 2 niniejszej ustawy.

Art. 95.

Funkcjonarjusze b. państw zaborczych przed dniem 1 października 1923 r., nie przyjęci do służby w Państwie Polskiem dla braku etatu, jeżeli są obywatelami polskimi w myśl art. 2 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44), jak również jeżeli uznani zostali w myśl art. 3 tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego, jeżeli dotychczas nie wymierzono im uposażenia emerytalnego ze Skarbu Państwa Polskiego, uzyskują prawo do zrealizowania nabytych w b. państwach zaborczych praw emerytalnych dopiero po nastaniu warunków, określonych w art. 28 niniejszej ustawy.

Art. 96.

Emerytowanych funkcjonarjuszów b. państw zaborczych, którzy nie wysłużyli pełnych lat służby i nie przekroczyli 50 lat życia, a pobierają emeryturę ze Skarbu Państwa Polskiego, może wezwać Minister Skarbu lub właściwa władza naczelna do poddania się badaniu lekarza urzędowego w celu stwierdzenia ich zdolności, celem powołania ich do służby w jakimkolwiek resorcie. Jeśli emeryt wezwaniu tak do poddania się badaniu lekarskiemu, jak do objęcia służby zadość nie uczyni — traci prawo do emerytury.

Art. 97.

Funkcjonarjuszom państwowym, którzy przed wstąpieniem do służby państwowej polskiej pełnili ustawowo niepoliczalną do wysługi emerytalnej służbę państwową albo samorządową, lub oddawali się pracy zawodowej, a którym na zasadzie ustaw o uposażeniu z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429 do 436), na podstawie ustawy z dnia 13 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 224), lub na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 368) zaliczono czas tej służby lub pracy do dodatku za wysługę lat, dodatku starszeństwa, dodatku za trzechlecia — zalicza się do wysługi emerytalnej za każdy kalendarzowy rok służby państwowej polskiej, zaliczalnej do emerytury, rok zakwalifikowanej służby względnie pracy zawodowej, przytem, o ile okres podlegającej zaliczeniu służby względnie pracy zawodowej jest krótszy, aniżeli okres służby w Państwie Polskiem, zalicza się cały okres zakwalifikowanej służby względnie pracy zawodowej.

Właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu może ponadto doliczyć do wysługi emerytalnej okres zakwalifikowanej służby względnie pracy zawodowej w stosunku korzystniejszym lub nawet w całości, co najwyżej jednak w ilości 20 lat.

Właściwa władza naczelna za zgodą Ministra Skarbu może zaliczyć do wysługi emerytalnej okresy pracy kontraktowej w służbie państwowej, oraz inne okresy służby lub pracy zawodowej, za które Skarbowi Państwa zostały przekazane rezerwy premjowe na podstawie art. 44 ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 370), w razie zaś niezaliczenia tych okresów uzyskana za danego funkcjonarjusza rezerwa premjowa winna mu być zwrócona.

Art. 98.

Pod warunkiem uiszczenia opłaty emerytalnej lub otrzymania składek ubezpieczeniowych (art. 7 ustawy) właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu może zaliczyć do wysługi emerytalnej:

a) profesorom wyższych uczelni okres pracy w zagranicznej szkole akademickiej, jeżeli czas tej pracy został zaliczony zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 204);

b) pomocniczym siłom naukowym okres pracy w tymże charakterze w zagranicznej szkole akademickiej;

c) nauczycielom przedmiotów zawodowych okres pracy zaliczony do służby nauczycielskiej w myśl art. 15 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 47, poz. 462);

d) funkcjonarjuszom państwowym nie więcej aniżeli 10 lat z czasu zasadniczo niepoliczalnej służby państwowej, samorządowej lub pracy zawodowej w Państwie Polskiem, względnie z czasu służby państwowej, samorządowej lub pracy zawodowej w państwie obcem, jeżeli okresy tej służby, czy też pracy nie zostały zaliczone do dodatku za wysługę lat, dodatku starszeństwa, dodatku za trzechlecia, na podstawie ustaw wymienionych w art. 97 ust. 1.

Rozdział III.

Postanowienia, dotyczące wyłącznie zawodowych wojskowych.

Art. 99.

Postanowienia niniejszej ustawy mają również zastosowanie do:

1) oficerów, chorążych i podoficerów, którzy pełniąc służbę w wojsku polskiem lub w polskich formacjach wojskowych, które zostały uznane przez Państwo, stali się przed terminem możności uzyskania charakteru i praw zawodowych wojskowych wojska polskiego trwale niezdolni do pracy zarobkowej wskutek przyczyn, wymienionych w punkcie 2 art. 9 niniejszej ustawy, a zaszłych w czasie tej służby, i którym w myśl art. 9 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 195), przysługiwałoby prawo do dodatku dla ciężko poszkodowanych; do których osób postanowienie powyższe ma zastosowanie orzeka komisja, utworzona przez Ministra Spraw Wojskowych z udziałem delegata, mianowanego przez Ministra Skarbu; niezdolność do służby musi być stwierdzona przez komisję wojskowo-lekarską (art. 14);

2) wdów i sierot po wyżej wymienionych osobach, które zmarły wskutek przyczyn, wymienionych w punkcie 2 art. 9 niniejszej ustawy.

Wypłata zaopatrzenia emerytalnego dla osób, wymienionych w punkcie 1 niniejszego artykułu, następuje od pierwszego dnia miesiąca po wniesieniu podania, nie wcześniej jednak niż od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Wypłata zaopatrzenia emerytalnego dla osób, wymienionych w punkcie 2 niniejszego artykułu, następuje od pierwszego dnia miesiąca po wniesieniu podania, nie wcześniej jednak, niż od dnia 1 lipca 1923 r.

Art. 100.

Zawodowych wojskowych może do końca roku 1935 przenieść w stan spoczynku Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Ministra Spraw Wojskowych w jednym z następujących przypadków:

a) gdy zawodowy wojskowy uzyskał prawo do pełnego uposażenia emerytalnego,

b) gdy oficerowi zawodowemu do granicy wieku, przewidzianej ustawami o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów, brakuje nie więcej niż 7 lat.

Oficerowi, przeniesionemu w stan spoczynku w myśl pkt. b) niniejszego artykułu dolicza się do wysługi emerytalnej czas, jaki mu brakuje do granicy wieku, przewidzianej ustawami o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów.

Art. 101.

Zawodowym wojskowym, którzy wstąpili do wojska polskiego najpóźniej do końca roku 1920, przesłużyli w wojsku polskiem co najmniej 5 lat, obliczonych według czasu kalendarzowego, a przed wstąpieniem do wojska polskiego:

a) służyli w polskich formacjach wojskowych, które zostały uznane przez Państwo, zalicza się do czasu służby czynnej ewentualny czas przerwy między służbą w powyższych formacjach, a wstąpieniem do wojska polskiego, o ile jednak przerwa ta nie nastąpiła wcześniej, niż 1-go czerwca 1917 r.;

b) pełnili ustawowo niepoliczalną do wysługi emrytalnej służbę państwową lub samorządową, lub oddawali się pracy zawodowej, zaliczonej na zasadzie obowiązujących przepisów do wysługi lat, dolicza się do wysługi emerytalnej za każdy kalendarzowy rok służby w wojsku polskiem, zaliczalny do emerytury, rok służby względnie pracy zawodowej zaliczonej do wysługi lat, przyczem, o ile okres służby względnie pracy zawodowej jest krótszy, aniżeli okres służby w wojsku polskiem, zalicza się cały okres zakwalifikowanej służby względnie pracy zawodowej.

Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu może ponadto doliczyć do wysługi emerytalnej okres zakwalifikowanej służby względnie pracy zawodowej w stosunku korzystniejszym, lub nawet w całości, co najwyżej jednak w ilości 20 lat.

Do zawodowych wojskowych ma również analogiczne zastosowanie art. 98 niniejszej ustawy.

Art. 102.

Zawodowym wojskowym b. państw zaborczych, którzy wstąpili do służby w wojsku polskiem i zostali z urzędu zwolnieni bez ich winy, a nie uzyskali charakteru zawodowego wojskowego wojska polskiego, przyznaje się prawo do zaopatrzenia emerytalnego w wysokości 85% tego uposażenia, które należałoby się im według art. 19 od podstawy wymiaru, określonej w art. 17, art. 18 i 20 niniejszej ustawy według pierwszego szczebla danej grupy, a mianowicie:

a) o ile przesłużyli w wojsku polskiem co najmniej 12 miesięcy kalendarzowych i bądźto posiadają łącznej służby wojskowej w b. państwie zaborczem, zaliczalnej do emerytury i wojsku polskiem co najmniej 20 lat, obliczonych według czasu kalendarzowego, bądź też przeszli po przesłużeniu co najmniej takiej samej ilości lat służby w stan spoczynku w b. państwie zaborczem, a to w Niemczech przed dniem 27 grudnia 1918 r., Austro-Węgrzech przed dniem 1 listopada 1918 r., a w Rosji przed dniem 1 listopada 1917 r. z prawem do emerytury;

b) bez względu na czas służby w wojsku polskiem, o ile posiadają w b. państwie zaborczem i wojsku polskiem co najmniej 10 lat rzeczywistej służby wojskowej, obliczonej według czasu kalendarzowego, i zwolnieni zostali wskutek trwałej niezdolności do służby, powstałej z przyczyn, związanych ze służbą w wojsku polskiem.

Trwała niezdolność do służby wojskowej, nabyta w wojsku polskiem, oraz związek przyczynowy ze służbą wojskową muszą być stwierdzone przez komisje wojskowo-lekarskie przy zwolnieniu ze służby wojskowej.

Do osób, wymienionych w niniejszym artykule, nie mają zastosowania postanowienia art. 11 i 12, jako też punktów b) i c), oraz trzy ostatnie ustępy art. 50 niniejszej ustawy.

Postanowienia ust. 2 art. 82 mają do osób, wyżej wymienionych, analogiczne zastosowanie.

Art. 103.

Zawodowym wojskowym b. państw zaborczych, którym przyznano w b. państwach zaborczych, a mianowicie w Niemczech przed dniem 27 grudnia 1918 r., Austro-Węgrzech przed dniem 1 listopada 1918 r., a w Rosji przed dniem 1 listopada 1917 r. dożywotni dar z łaski, a którzy przesłużyli co najmniej 12 miesięcy w wojsku polskiem, może Minister Spraw Wojskowych za zgodą Ministra Skarbu przyznać zaopatrzenie emerytalne pod warunkami i do wysokości, przewidzianej w art. 82.

Art. 104.

Zawodowym wojskowym b. państw zaborczych, którzy po przesłużeniu co najmniej 12 miesięcy w wojsku polskiem z powodów, od nich niezawinionych, zostali z wojska polskiego z urzędu zwolnieni, nie uzyskawszy charakteru zawodowego w wojsku polskiem, a nie posiadają łącznie ze służbą w wojsku polskiem 20

lat, lecz co najmniej 10 lat rzeczywistej służby wojskowej, obliczonej według czasu kalendarzowego, przysługuje prawo do jednorazowej odprawy, o ile nie pozostają na służbie państwowej, samorządowej lub w instytucjach państwowych — według następujących zasad:

za 10 lat jednorazowa odprawa, biorąc za podstawę wysokość jednorocznego uposażenia emerytalnego samotnego, określonego w art. 17 niniejszej ustawy według posiadanego rzeczywistego stopnia przy wartości mnożnej, obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy; za każdy następny ukończony rok rzeczywistej służby wojskowej, obliczonej według czasu kalendarzowego, dolicza się 10% wymienionej odprawy.

Zgłoszenie o odprawę należy wnieść w przeciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 105.

Jako służbę w wojsku polskiem uważa się również służbę wojskową, odbytą w polskich formacjach wojskowych, uznanych przez Państwo, oraz odbytą przed dniem 1 sierpnia 1914 r. służbę w polskich organizacjach wojskowych.

Organizacje wojskowe, przewidziane w ust. 1 niniejszego artykułu określi rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych, a służba w nich będzie liczyć się do wysługi emerytalnej tym wojskowym zawodowym, którzy służyli w danej organizacji wojskowej, po ukończeniu 18 lat życia i z tejże organizacji przeszli do służby w polskiej formacji wojskowej lub armji zaborczej.

Do wysługi emerytalnej dolicza się służbę, odbytą w wojsku polskiem ochotniczo, lub kontraktowo przed osiągnięciem obywatelstwa Państwa Polskiego, pod warunkami wymienionemi w ustępie przedostatnim art. 50 niniejszej ustawy.

Służbę, określoną w powyższych ustępach niniejszego artykułu liczy się do wysługi emerytalnej, jeżeli nie zalicza się równocześnie z nią trwającej innej służby, studjów lub pracy zawodowej do wysługi emerytalnej.

Jako służbę wojskową w b. państwach zaborczych uważa się służbę wojskową, odbytą w Rosji przed dniem 1 listopada 1917 r., w Austro-Węgrzech przed dniem 1 listopada 1918 r., a w Niemczech przed dniem 27 grudnia 1918 r.

Za emerytów b. państw zaborczych w rozumieniu niniejszej ustawy, uważa się zawodowych wojskowych, przeniesionych w stan spoczynku przez b. władze zaborcze, a to:

a) rosyjskie przed dniem 1 listopada 1917 r.,

b) austro-węgierskie przed dniem 1 listopada 1918 r.,

c) niemieckie przed dniem 27 grudnia 1918 r. — względnie tych b. zawodowych wojskowych b. państw zaborczych, którzy przed terminami wyżej wskazanemi w stan spoczynku nie byli przeniesieni, mieli jednak w myśl ustaw lub przepisów b. państw zaborczych prawo do zaopatrzenia emerytalnego z tytułu pełnej wysługi lat lub stwierdzonej trwałej niezdolności do służby.

Art. 106.

Postanowienia art. 102, 103 i 104 mają zastosowanie do tych zawodowych wojskowych, którzy przed wstąpieniem do wojska polskiego nie utracili charakteru zawodowego wojskowego w b. państwie zaborczem i jeżeli są obywatelami polskimi w myśl art. 2 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44), jak również jeżeli uznani zostali w myśl art. 3 tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego, natomiast nie mają zastosowania do tych zawodowych wojskowych b. państw zaborczych, którzy w wojsku polskiem służyli wyłącznie jako kontraktowi.

Art. 107.

Wypłata uposażenia emerytalnego z art. 102, 103 i 104 następuje od 1 dnia miesiąca po wniesieniu podania, nie wcześniej jednak, niż od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 108.

Zawodowym wojskowym b. państw zaborczych, jeżeli są obywatelami polskimi w myśl art. 2 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44), jak również jeżeli uznani zostali w myśl art. 3 tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego, których próśb, wniesionych przed końcem 1920 r., o przyjęcie do wojska polskiego nie uwzględniono i którym dotychczas nie przyznano zaopatrzenia emerytalnego w b. państwie zaborczem, jak również i w Państwie Polskiem, a posiadającym co najmniej 25 lat rzeczywistej służby wojskowej, obliczonej według czasu kalendarzowego, przysługuje zaopatrzenie emerytalne w wysokości ustalonej w art. 82 niniejszej ustawy.

Zawodowym wojskowym b. państw zaborczych, jeżeli są obywatelami polskimi w myśl art. 2 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44), jak również jeżeli uznani zostali w myśl art. 3 tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego, przysługuje w razie nieposiadania 25 lat, lecz co najmniej 10 lat rzeczywistej służby wojskowej, obliczonej według czasu kalendarzowego, jeżeli prośby, wniesionej przed końcem 1919 r., o przyjęcie do wojska polskiego nie uwzględniono, a są niezdolni do zarobkowania i nie posiadają majątku — jednorazowa odprawa w wysokości 50% odprawy, ustalonej w art. 104 niniejszej ustawy.

Odnośnie wypłaty odprawy mają postanowienia ostatniego ustępu art. 104 analogiczne zastosowanie.

TYTUŁ V.

Postanowienia końcowe.

Art. 109.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu oraz innym ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 110.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 października 1923 r. i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą dotychczas obowiązujące ustawy i przepisy, wydane w przedmiotach, unormowanych tą ustawą.

62.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 27 kwietnia 1931 r.

w sprawie częściowej zmiany taryfy pocztowej. *)

Na mocy art. 17 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584), której tekst jednolity ogłoszony został w załączniku do obwieszczenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 21 stycznia 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 57) zarządzam co następuje:

§ 1. W taryfie pocztowej, ogłoszonej w załączniku do rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 11 marca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 181), wprowadza się następujące zmiany:

a) w rozdziale „Należytości dodatkowe" pozycja 4 otrzymuje następujące brzmienie:

„4) Za nadanie przesyłki za pobraniem, kartki zleceniowej lub zlecenia cukrowniczego . . . . . 50 gr";

b) w tymże rozdziale „Należytości dodatkowe" w pozycji 33 skreśla się punkt b).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) *Boerner.*

*) Ogłoszone w Dz. U. R. P. Nr. 49 z dnia 23 maja 1931 r., poz. 416.

63.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 29 kwietnia 1931 r.

o częściowej zmianie taryfy telefonicznej, obowiązującej na sieciach eksploatowanych przez Polską Akcyjną Spółkę Telefoniczną. *)

Na mocy art. 17 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584), której tekst jednolity ogłoszony został w załączniku do obwieszczenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 21 stycznia 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 57) zarządzam, co następuje:

§ 1. W taryfie telefonicznej dla sieci eksploatowanych przez Polską Akcyjną Spółkę Telefoniczną, ogłoszonej w załączniku do rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17 czerwca 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 411), wprowadza się następujące zmiany:

1) § 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Opłata wstępna za przyłączenie do centrali i oddanie do użytku aparatu głównego:

a) zainstalowanego w obrębie 8-u klm, licząc tę odległość w kierunku prostym (w linji powietrznej), od stacji centralnej w Warszawie przy ul. Zielnej wynosi jednorazowo . . . . 175 zł

b) zainstalowanego w obrębie 3-ch

*) Ogłoszone w Dz. U. R. P. Nr. 51 z dnia 3 czerwca 1931 r., poz. 426.

klm, licząc tę odległość w kierunku prostym (w linji powietrznej), od stacyj centralnych we Lwowie i Łodzi oraz od innych central Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej położonych w okręgach koncesyjnych, wymienionych sieci wynosi jednorazowo . . . . 150 zł

c) zainstalowanego w obrębie 2-ch klm, licząc tę odległość w kierunku prostym (w linji powietrznej), od stacyj centralnych w Lublinie, Białymstoku, Sosnowcu i Borysławiu oraz od innych central Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej, położonych w okręgach koncesyjnych wymienionych sieci wynosi jednorazowo . 100 zł

d) zainstalowanego poza obrębem 3-ch klm na sieciach we Lwowie i Łodzi oraz 2-ch klm na sieciach w Lublinie, Białymstoku, Sosnowcu i Borysławiu dodatkowo za każde rozpoczęte 100 mtr linji ponad 3 względnie 2 klm po . . . . 28 zł

e) przekazanego przez abonenta wraz z lokalem osobie innej wynosi jednorazowo . . . . . 25 zł"

2) § 9 otrzymuje brzmienie następujące:

„Jeżeli odległość pomiędzy centralą, do której abonent jest przyłączony, a lokalem, w którym jest zainstalowany aparat, licząc tę odległość w kierunku prostym (w linji powietrznej), przewyższa w Warszawie, Łodzi i Lwowie — 3 klm, a w pozostałych miejscowościach — 2 klm, wówczas prócz opłat wskazanych w §§ 6, 7 i 8 pobiera się dodatkową opłatę abonamentową za każde rozpoczęte 100 mtr linji ponad 3, względnie 2 klm kwartalnie . . . . 1.05 zł"

3) W § 11 ustęp trzeci otrzymuje brzmienie następujące:

„Opłaty za rozmowy ponadkontyngentowe obliczane będą po upływie kwartału kalendarzowego i należytość za nie winna być uiszczana w ciągu 14 dni od dnia otrzymania rachunku".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Poczt i Telegrafów:

(—) *Boerner.*

64.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 21 marca 1931 r.

w sprawie ordynacji pocztowej *).

Na podstawie art. 6 i 17 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie, w brzmieniu załącznika do obwieszczenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 21 stycznia 1931 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu tejże ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 57) zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadza się ordynację pocztową, ustalającą warunki przyjmowania, przesyłania i doręczania przesyłek pocztowych przez przedsiębiorstwo państwowe „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", według brzmienia załącznika, stanowiącego część integralną niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Postanowienia ordynacji pocztowej obowiązują w obrocie wewnętrznym.

Obowiązują one także w obrocie zagranicznym, o ile na podstawie konwencyj i umów z poszczególnemi krajami nie wydano odmiennych postanowień.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze, z zastrzeżeniem przewidzianem w ustępie drugim paragrafu niniejszego, obowiązuje na całym obszarze Państwa i wchodzi w życie z dniem 1 miesiąca kalendarzowego, następującego po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Postanowienia §§ 181—183 ordynacji pocztowej, o ile odnoszą się do doręczania przesyłek pośpiesznych w zamiejscowym okręgu pocztowym, wchodzą w życie w terminie określonym w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu tylko na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego. Wprowadzenie w życie tych postanowień w powyższym zakresie na innych obszarach Państwa nastąpi w terminie, określonym osobnem rozporządzeniem.

Równocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy, wydane w sprawach unormowanych niniejszem rozporządzeniem. W szczególności tracą moc:

*) Ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z 1931 r. Nr. 45, poz. 392.

1) przepisy ordynacyj pocztowych b. państw zaborczych,

2) rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 stycznia 1925 r. w sprawie przesyłek listowych za pobraniem (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 47),

3) rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 27 kwietnia 1925 r. w sprawie terminów podjęcia przesyłek pocztowych (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 321),

4) rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 18 stycznia 1926 r. o adresowaniu przesyłek pocztowych i telegramów, zamawianiu rozmów telefonicznych oraz używaniu języków w komunikacji telegraficznej i telefonicznej w obrocie wewnętrznym (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 51), o ile dotyczy przesyłek pocztowych,

5) rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 4 marca 1926 r. w sprawie zwrotu i zmiany adresu przesyłek pocztowych oraz zmiany pobrania lub zlecenia (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 166),

6) rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 czerwca 1926 r. w sprawie paczek pilnych w obrocie wewnętrznym (Dz. U. R. P. Nr. 161, poz. 371),

7) rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 5 kwietnia 1927 r. o warunkach przyjmowania druków do przewozu pocztą (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 392),

8) rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 9 września 1927 r. w sprawie używania maszyn do oznaczania na pocztowych przesyłkach listowych kwoty uiszczonej opłaty pocztowej (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 774),

9) rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 16 lutego 1928 r. w sprawie wymiany niezdatnych do użytku znaczków pocztowych (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 189),

10) rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 5 lipca 1928 r. w sprawie zastępczego doręczania zwykłych przesyłek listowych (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 644),

11) rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 18 czerwca 1928 r. w sprawie pocztowych przesyłek dworcowych (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 651),

12) rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 30 czerwca 1928 r. o ryczałtowaniu opłat pocztowych za pocztowe przesyłki listowe (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 653),

13) rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17 grudnia 1928 r. o warunkach przyjmowania druków bezadresowych do przewozu pocztą (Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 927),

14) rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 30 maja 1930 r. o uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 16 lutego 1928 r. w sprawie wymiany niezdatnych do użytku znaczków pocztowych (Dz. U. R. P. Nr. 47. poz. 400),

15) rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 23 sierpnia 1930 r. w sprawie podwyższenia kwot przekazów pocztowych i pobrań (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 503).

16) rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 23 sierpnia 1930 r. w sprawie przyznania ulgowej opłaty pocztowej dla paczek z książkami (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 504),

17) rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 26 marca 1931 r. w sprawie zleceń pocztowych w obrocie wewnętrznym (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 200).

Minister Poczt i Telegrafów:

(—) *Boerner.*

ZARZĄDZENIA.

65.

ZARZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 21 maja 1931 r.

o wprowadzeniu w życie ordynacji pocztowej.

§ 1. Z dniem 1 września 1931 r. wprowadza się w życie ordynację pocztową, stanowiącą załącznik do rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 21 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. z roku 1931, Nr. 45, poz. 392), a objętą tomem 3 działu II (II. P. 3) urzędowego Zbioru przepisów służbowych z zakresu służby pocztowo-telegraficznej. *)

§ 2. Z dniem wejścia w życie ordynacji pocztowej tracą moc obowiązującą, prócz ordynacyj pocztowych państw zaborczych, wszystkie rozporządzenia, zarządzenia i okólniki ogłoszone w Dziennikach Urzędowych Ministerstwa Poczt i Telegrafów i Generalnej Dyrekcji Poczt i Telegrafów, które bądź to sprze-

*) Tom 3 działu II (II. P. 3) zostanie rozesłany oddzielnie tylko Dyrekcjom Poczt i Telegrafów (I. K. R.), urzędom i agencjom pocztowym do urzędowego użytku

czne są z wprowadzoną obecnie ordynacją pocztową, bądź też których treść objęta została tą ordynacją, a mianowicie:

Z 1919 roku.

Nalepianie marek dobroczynnych na przesyłkach pocztowych (Nr. 7902/I) — Dz. Nr. 6, str. 15, poz. 6.

Tymczasowe przepisy o dworcowych przesyłkach gazetowych 17.223 punkt A. B. — Dz. Nr. 8, str. 10, poz. 7.

Przepisy o listach wartościowych w obrocie krajowym (Nr. 16116/I). A. § 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11. — Dz. Nr. 8, str. 13, poz. 8.

Tymczasowa instrukcja pocztowa o paczkach art. 1 — 16 włącznie, 20, 28 — 35 włącznie, 38 — 45 włącznie i dodatek: Przepisy, normujące warunki przesyłania przedmiotów dopuszczalnych wyjątkowo do przewozu pocztą (Nr. 17139/394/II) — Dz. Nr. 11, str. 2, poz. 2.

Tymczasowa instrukcja pocztowa o przesyłkach za pobraniem Nr. 20551/596/II; art. 1, art. 5, I z II. B. punkt 1, 2, art. 7 p. 1 ustęp pierwszy, p. 2 ustęp pierwszy — Dz. Nr. 12, str. 8, poz. 8.

Z 1920 roku.

Uzupełnienie przepisów o listach wartościowych w obrocie krajowym Nr. 1001 — 41-III z 19/V. 1920 — Dz. Nr. 10, str. 194, poz 115.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z 23 listopada 1920 r. Nr. 35387/2707/III w przedmiocie tymczasowych przepisów o pocztowych przesyłkach pośpiesznych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, art.: I, II, III, IV, VI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XIX, XX, XXI — Dz. Nr. 39, str. 527, poz. 271.

Z 1921 roku.

Skrytki i przegródki pocztowe — Dz. Nr. 2, str. 27.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 26 kwietnia 1921 r. Nr. 45691/803/IV w przedmiocie przesyłek pocztowych „poste restante" — Dz. Nr. 23, str. 375, poz. 73.

Składowe za paczki krajowe i zagraniczne (L. 1213/V z 11/VII. 1921) — Dz. Nr. 35, str. 607, poz. 114.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z 25 lipca 1921 L. 19341/1094/V w przedmiocie reklamacji i zarejestrowanych przesyłek pocztowych wewnętrznych i zagranicznych — Dz. Nr. 36, str. 634, poz. 117.

Warunkowe dopuszczenie do przewozu pocztą w paczkach przedmiotów, grożących niebezpieczeństwem (L. 1535/V z 25/VII. 1921) — Dz. Nr. 36, str. 645, poz. 120.

Wykluczenie od przewozu pocztą przesyłek listowych, zawierających na zewnętrznej stronie napisy lub rysunki, obrażające prawo, porządek społeczny lub moralność (L. 1744/V z 27/VII. 1921) — Dz. Nr. 37, str. 676, poz. 121.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 23 września 1921 L. 2102/V w przedmiocie zniesienia w obrocie wewnętrznym ograniczeń, dotyczących wymiaru podanej wartości listów i paczek wartościowych, nadawanych przez władze i urzędy państwowe do władz i urzędów państwowych — Dz. Nr. 45, str. 880, poz. 138.

Postępowanie przy reklamacjach przesyłek zarejestrowanych i przy zgłaszaniu roszczeń o odszkodowanie w razie zagubienia recepisu nadawczego (pocztowej książki nadawczej) — Dz. Nr. 52, str. 978.

Zewnętrzne oznaczanie służbowych i urzędowych pism oraz innych przesyłek władz i urzędów (agencyj) pocztowych (telegraficznych). (L. 2980/V z 9/XII. 1921) — Dz. Nr. 57, str. 1095, poz. 171.

Z 1922 roku.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 21 grudnia 1921 L. 2548/IV w przedmiocie służby doręczeń w niedziele i święta uroczyste — Dz. Nr. 1, str. 1, poz. 1.

Uzupełnienie instrukcji o paczkach oraz rozporządzenia o skrytkach i przegródkach pocztowych L. 3322/V z 3/I. 1922 — Dz. Nr. 2, str. 50.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 3 marca 1922 L. 1069/V w przedmiocie opłaty przesyłek pocztowych przy nadaniu — Dz. Nr. 11, str. 157, poz. 22.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 13 maja 1922 r. L. 2099/V w przedmiocie postępowania z pocztowemi przesyłkami niedoręczalnemi, bez adresu oraz przedmiotami znalezionemi — Dz. Nr. 22, str. 389, poz. 45.

Artykuły, podlegające ograniczeniom przewozu pocztą w obrocie wewnętrznym (L. 594/IV z 18/V. 1922) — Dz. Nr. 22, str. 416.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 9 czerwca 1922 r. L. 2549/V w przedmiocie odbioru przesyłek pocztowych zapomocą pocztowych książek odbiorczych — Dz. Nr. 26, str. 580, poz. 57.

Podwyższenie wagi paczek prywatnych w obrocie wewnętrznym do 20 kg. — Dz. Nr. 26, str. 600, poz. 62.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17 czerwca 1922 r. L. 2459/V w

przedmiocie przyjmowania poleconych przesyłek listowych poza godzinami urzędowemi — Dz. Nr. 28, str. 662, poz. 67.

Nadanie i odbiór urzędowych i prywatnych przesyłek wojskowych (L. 3735/V z 5/VIII. 1922) — Dz. Nr. 34, str. 785, poz. 87.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 23 sierpnia 1922 r. L. 4135/V w sprawie zmiany § 2 ust. 3-c rozporządzenia z dnia 13 maja 1922 L. 2099/V o postępowaniu z pocztowemi przesyłkami niedoręczalnemi, bez adresu oraz przedmiotami znalezionemi — Dz. Nr. 37, str. 851, poz. 100.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 30 sierpnia 1922 r. L. 3466/V w przedmiocie uiszczania gotówką opłat pocztowych za paczki i listy wartościowe, nadawane w obrocie wewnętrznym i do zagranicy — Dz. Nr. 39, str. 879, poz. 104.

Warunkowe przyjmowanie paczek zawierających celuloid lub towary celuloidowe (L. 4539/V z 20/IX. 1922 r.) — Dz. Nr. 41, str. 921, poz. 114.

Postępowanie z uszkodzonemi listami zwykłemi i poleconemi (L. 4472 z 15/IX. 1922 r.) — Dz. Nr. 41, str. 924.

Zmiana rozporządzenia z dnia 5 sierpnia 1922 r. L. 3735/V o nadaniu i odbiorze urzędowych i prywatnych przesyłek wojskowych (L. 4476/V z 10/X. 1922) — Dz. Nr. 45, str. 990, poz. 128.

Zakaz używania znaczków pocztowych, wykrojonych z druków płatnych (L. 4058/XII z 2/X. 1922) — Dz. Nr. 45, str. 994.

Przekazywanie kwot pobraniowych na konto nadawców P. K. O. (L. 2272/III z 11/XI. 1922) — Dz. Nr. 52, str. 1130.

Z 1923 roku.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 10 stycznia 1923 r. L. 6012/V/1922 w sprawie zmian w rozporządzeniach z dnia 13 maja i 23 sierpnia 1922 r. o postępowaniu z pocztowemi przesyłkami niedoręczalnemi, bez adresu, oraz przedmiotami znalezionemi — Dz. Nr. 3, str. 21, poz. 9.

Ulgi dla szeregowych w opłacie składowego za paczki (L. 6053/V z 14/I. 1923) — Dz. Nr. 3, str. 28.

Kontrola opłat za nadane przesyłki pocztowe rejestrowane § 1 p. 1 i 2 — Dz. Nr. 8, str. 145, poz. 38.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 6 marca 1923 r. L. 997/V w przedmiocie przyznania ulgowej opłaty paczkom, zawierającym urzędowe wydawnictwa polskie i zagraniczne — Dz. Nr. 13, str. 289, poz. 63.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 7 kwietnia 1923 r. L. 1027/IV w sprawie przesyłania przesyłek pocztowych w torbach zamykanych dla adresatów zamieszkałych w pozamiejscowym okręgu doręczeń urzędu pocztowego — Dz. Nr. 17, str. 358, poz. 83.

Dokładne ważenie paczek o podanej wartości (L. 2071 z 28/IV. 1923 r.) — Dz. Nr. 20, str. 421.

Umieszczenie adresów na paczkach (L. 2132/V z 22/V. 1923) — Dz. Nr. 24, str. 468, poz. 112.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 25/V. 1923 r. L. 2527/V w przedmiocie ryczałtowania opłat pocztowych za przesyłki listowe władz i urzędów państwowych — Dz. Nr. 25, str. 479, poz. 117.

Korzystanie ze skrytek i przegródek pocztowych (L. 3693/V z 4/VIII. 1923 r.) — Dz. Nr. 35, str. 607, poz. 143.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z z dnia 8 października 1923 r. L. 4476/V w przedmiocie zmiany rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 9 lutego 1922 r. co do przyznania ulgowej opłaty pocztowej paczkom z podręcznkami szkolnemi — Dz. Nr. 46, str. 843, poz. 197.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 14 sierpnia 1923 r. L. 4801/V w przedmiocie pełnomocnictw pocztowych — Dz. Nr. 49, str. 918, poz. 221.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 9 listopada 1923 r. w przedmiocie godzin urzędowych w służbie zewnętrznej, część I i III — Dz. Nr. 51, str. 967, poz. 233.

Przyjmowane za opłatą ryczałtową przesyłek listowych do władz i urzędów, mających siedzibę w zamiejscowym okręgu doręczeń nadawczego urzędu pocztowego (Nr. 4995/V z 26/XI. 1923 — Dz. Nr. 53, str. 995.

Z 1924 roku.

Opłata składowego za paczki za dnie, w których doręczanie przesyłek ustaje (L. 6011/VI z 21/XII. 1923) — Dz. Nr. 1, str. 37.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 18 grudnia 1923 r. L. 4266/VI w przedmiocie skrócenia okresów przechowywania w urzędach oddawczych paczek w obrocie krajowym — Dz. Nr. 2, str. 44, poz. 6.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21 lutego 1924 r. L. 1226/Pr. w przedmiocie listów za dowodem doręczenia.

Postanowienia wstępne. Część I, IV, V, VII — Dz. Nr. 11, str. 161, poz. 48.

Odciski stempli prywatnych na zewnętrznej stronie przesyłek pocztowych. Warszawa, dnia 14 marca 1924 r. — Dz. Nr. 14, str. 205.

Przepisy o pobieraniu oraz zaliczaniu opłat i dopłat pocztowych (L. 867/VI z dnia 31/III. 1924). Część I — Część II § 3, 4 — Część III § 6 p. 1 — Część IV § 7 — Część V § 8 — Część VII — Część VIII, o ile dotyczy samego pobierania opłat a nie ich zaliczania — Dz. Nr. 16, str. 233, poz. 72.

Skrócenie okresu przechowywania paczek za pobraniem (L. 1151/VI z 7/IV. 1924) — Dz. Nr. 17, str. 260, poz. 79.

Niedozwolone nadruki na kopertach listów wartościowych (L. 1422/VI. z 29/IV. 1924) — Dz. Nr. 21, str. 344.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 25 sierpnia 1924 r. L. 2465/VI. G. D. P. i T. w sprawie ryczałtowania opłat pocztowych za przesyłki listowe, władz i urzędów państwowych oraz samorządowych — Dz. Nr. 36, str. 537, poz. 160.

Postępowanie w wypadku zastrzeżenia odbioru przesyłek pocztowych przez adresatów, zamieszkałych w okręgu doręczeń innego urzędu pocztowego (L. 3820/V z 6/XI. 1924) — Dz. Nr. 44, str. 650.

Godziny urzędowe w służbie zewnętrznej dla publiczności w dniach świątecznych — Dz. Nr. 50, str. 774, poz. 208.

Z 1925 roku.

Kartki pocztowe z nalepkami adresowemi L. 9088/VII z 9 grudnia 1924) — Dz. Nr. 3, str. 19.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 stycznia 1925 r. w sprawie przesyłek listowych za pobraniem — Dz. Nr. 4, str. 26, poz. 12.

Postępowanie z przesyłkami poleconemi lub listami wartościowemi, znalezionemi w skrzynkach listowych lub odsyłkach w zwykłym materjale listowym § 1 p. 1, 4, 5, 6. (L. 181/V z 16/I. 1925) — Dz. Nr. 5, str. 45, poz. 16.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 27 kwietnia 1925 L. 4381 G. D. P. i T. w sprawie terminów podjęcia przesyłek pocztowych — Dz. Nr. 20, str. 268, poz. 56.

Zarządzenia nadawcy na wypadek niedoręczalności paczek w obrocie wewnętrznym i zagranicznym (L. 7403/VII z 17/IX. 1925), o ile dotyczy obrotu krajowego — Dz. Nr. 39, str. 495.

Wprowadzenie w obieg kartek pocztowych z opłaconą odpowiedzią (L. 8018/IV z 25/XI. 1925) — Dz. Nr. 51, str. 638.

Niedopuszczalność zleceń pocztowych, opiewających na walutę zagraniczną (L. 5643/V z 15/XII. 1925) — Dz. Nr. 55, str. 829.

Z 1926 roku.

Listy za dowodem doręczenia (Nr. 4228/VI z 28 grudnia 1925) — Dz. Nr. 1, str. 3.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 22 stycznia 1926 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21 lutego 1924 r. w przedmiocie listów za dowodem doręczenia — Dz. Nr. 5, str. 75, poz. 9.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 18 stycznia 1926 r. o adresowaniu przesyłek pocztowych i telegramów, zamawianiu rozmów telefonicznych oraz używaniu języków w komunikacji telegraficznej i telefonicznej w obrocie wewnętrznym (o ile dotyczy obrotu pocztowego) — Dz. Nr. 8, str. 101, poz. 19.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 4 marca 1926 r. w sprawie zwrotu i zmiany adresu przesyłek pocztowych oraz zmiany pobrania lub zlecenia — Dz. Nr. 11, str. 153, poz. 26.

Dziurkowanie znaczków pocztowych (Nr. 4084 z 26 maja 1926 r.) — Dz. Nr. 22, str. 292.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z 23 czerwca 1926 r. w sprawie paczek pilnych w obrocie wewnętrznym — Dz. Nr. 26, str. 333, poz. 66.

Pobieranie i zaliczanie miesięcznych opłat za skrytki i przegródki pocztowe (Nr. 3788/VI z 6/X. 1926) Dz. Nr. 37, str. 500.

Upoważnienie urzędów gromadzkich do stwierdzania na pocztowych dokumentach oddawczych tożsamości odbiorców (Nr. 5399/V z 18/XII. 1926) — Dz. Nr. 48, str. 656.

Z 1927 roku.

Wydawanie poświadczeń na zagubione dowody nadania punkt 1 i 2 (Nr. 5411/V z 28 grudnia 1926 r.) — Dz. Nr. 1, str. 4, poz. 3.

Przedstawianie do zapłaty weksli nieprzeznaczonych do protestu (Nr. 5481/V z 28 grudnia 1926) — Dz. Nr. 1, str. 17.

Doręczanie w soboty przesyłek rejestrowanych osobom wyznania mojżeszowego (Nr. 4375/VI z 28 grudnia 1926 r.) — Dz. Nr. 1, str. 18.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z 21 lutego 1927 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 25

sierpnia 1924 r. w sprawie ryczałtowania opłat pocztowych za przesyłki listowe władz i urzędów państwowych oraz samorządowych — Dz. Nr. 9, str. 255, poz. 31.

Postępowanie z listami zleceniowemi nadeszłemi wcześniej niż na 10 dni przed terminem płatności (Nr. 1165/II z 21 marca 1927 r.)— Dz. Nr. 12, str. 307.

Instrukcja o przekazach telegraficznych w obrocie wewnętrznym. Część I. Postanowienia ogólne. (Nr. 145/V z 2 marca 1927) — Dz. Nr. 14, str. 327, poz. 43.

W sprawie doręczania w soboty paczek osobom wyznania mojżeszowego (Nr. 1627 z 20 maja 1927) — Dz. Nr. 19, str. 416.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 5 kwietnia 1927 r. o warunkach przyjmowania druków do przewozu pocztą — Dz. Nr. 20, str. 423, poz. 64.

Powtórne doręczanie rejestrowanych przesyłek pocztowych punkt 1, 2, 3, 4, 7 (Nr. 3765/II z 11 sierpnia 1927 r.) — Dz. Nr. 29, str. 595, poz. 92.

Opakowanie ostrych lub kłujących narzędzi (Nr. 4526/II z 11 sierpnia 1927 r.) — Dz. Nr. 29, str. 598.

Kartki pocztowe z nalepkami adresowemi (Nr. 8330/VI z 28 września 1927 r.) — Dz. Nr. 33, str. 646.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 9 września 1927 r. w sprawie używania maszyn do oznaczania na pocztowych przesyłkach listowych kwoty uiszczonej opłaty pocztowej — Dz. Nr. 33, str. 636, poz. 105.

Nieprawidłowe postępowanie z listami za dowodem doręczenia (Nr. 4221 z 24 października 1927 r.) — Dz. Nr. 35, str. 680.

Doręczanie pism urzędowych wysyłanych przez władze skarbowe w postępowaniu karnoskarbowem (Nr. 5566/2 z 14 października 1927 r.) — Dz. Nr. 36, str. 693, poz. 124.

Przyjmowanie otwartych listów wartościowych (Nr. 5865/II z 18 listopada 1927 r.) — Dz. Nr. 38, str. 755, poz. 131.

Zwrot nadpłat w obrocie wewnętrznym § 1 i 2 (Nr. 6286/II z 16 grudnia 1927 r.) — Dz. Nr. 40, str. 796, poz. 144.

Z 1928 roku.

Godziny urzędowe w służbie pocztowej, telegraficznej i telefonicznej (Nr. 5901/II z 22 grudnia 1927 r.) — Dz. Nr. 1, str. 2, poz. 2.

Uzupełnienie zarządzenia w sprawie godzin urzędowych w służbie pocztowej, telegraficznej i telefonicznej (Nr. 269/II z 23 stycznia 1928 r.) — Dz. Nr. 3, str. 28, poz. 9.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 16 lutego 1928 r. w sprawie wymiany niezdatnych do użytku znaczków pocztowych — Dz. Nr. 6, str. 73, poz. 25.

Paczki pośpieszne o wadze do 20 kg. w pocztowym obrocie wewnętrznym (Nr. 999/II z 30 kwietnia 1928 r.) — Dz. Nr. 10, str. 140, poz. 44.

W sprawie zwolnienia od opłat pocztowych druków dostarczanych dla celów bibljotecznych i dla urzędowej rejestracji (Nr. 2058 z 4 lipca 1928 r.) — Dz. Nr. 17, str. 240, poz. 73.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 5 lipca 1928 r. w sprawie zastępczego doręczania zwykłych przesyłek listowych — Dz. Nr. 20, str. 322, poz. 83.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 18 czerwca 1928 r. w sprawie pocztowych przesyłek dworcowych — Dz. Nr. 20, str. 322, poz. 84.

Doręczanie pism Najwyższego Trybunału Administracyjnego (Nr. 2085/II z 31 lipca 1928 r.)— Dz. Nr. 20, str. 331, poz. 88.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17 grudnia 1928 r. o warunkach przyjmowania druków bezadresowych do przewozu pocztą — Dz. Nr. 30, str. 523, poz. 145.

Z 1929 roku.

Ustalenie maksymalnej wysokości kwot asygnacji pocztowych (Nr. 5591/IV z 4 lutego 1929 r.) — Dz. Nr. 3, str. 45, poz. 11.

Uzupełnienie przepisów wykonawczych do rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 5 kwietnia 1927 r. o warunkach przyjmowania druków do przewozu pocztą (Nr. 5459/V z dnia 28 stycznia 1929 r.) — Dz. Nr. 3, str. 48, poz. 14.

Pobieranie opłat pocztowych za przesyłki wysyłane pod nazwą „papiery handlowe" (Nr. 980/V z 19 marca 1929 r.) — Dz. Nr. 6, str. 122, poz. 25.

W sprawie kredytowania opłat pocztowych za miejscowe przesyłki listowe nadawane przez władze i urzędy wojskowe (Nr. 2023/V z 15 maja 1929 r.) — Dz. Nr. 9, str. 198, poz. 45.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości i Ministra Poczt i Telegrafów z 28 czerwca 1929 r. o doręczaniu pism sądowych w sprawach karnych — Dz. Nr. 11, str. 220, poz. 51.

Postępowanie ze zwykłemi przesyłkami listowemi, nieopłaconemi lub niedostatecznie opłaconemi pod adresem władz i urzędów państwowych oraz samorządowvch (Nr. 2807 z 23 lipca 1929 r.) — Dz. Nr. 15, str. 281, poz. 61.

Przesyłki listowe w obrocie wewnętrznym, zawierające próbki towarów (Nr. 1719/V z 22 października 1929 r.)—Dz. Nr. 22, str. 364, poz. 84.

Oznaczanie przez nadawców pośpiesznych przesyłek listowych (Nr. 2377/II z 17 października 1929 r.) — Dz. Nr. 22, str. 366, poz. 85.

Kartki zleceniowe do kwoty 1.000 zł, (Nr. 2806/II z 28 października 1929 r. — Dz. Nr. 22, str. 366, poz. 86.

Z 1930 roku.

Zmiana terminu sporządzania protestów weklowych (Nr. 608/II z 6 marca 1930 r.) — Dz. Nr. 5, str. 56, poz. 25.

Opakowanie urzędowych wojskowych przesyłek listowych przesyłanych pocztą (Nr. 1661/V z 25 kwietnia 1930 r.) — Dz. Nr. 9, str. 153.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości i Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 12 maja 1930 r. w sprawie częściowej zmiany rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości i Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 25 czerwca 1929 r. o doręczaniu pism sądowych przez pocztę w sprawach karnych — Dz. Nr. 11, str. 175, poz. 53.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 30 maja 1930 r. o uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 16 lutego 1928 r. w sprawie wymiany niezdatnych do użytku znaczków pocztowych — Dz. Nr. 13, str. 203, poz. 61.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 23 sierpnia 1930 r. w sprawie podwyższenia kwot przekazów pocztowych i pobrań — Dz. Nr. 17, str. 261, poz. 82.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 23 sierpnia 1930 r. w sprawie przyznania ulgowej opłaty pocztowej dla paczek z książkami — Dz. Nr. 17, str. 261, poz. 83.

Kartki pocztowe z nalepkami adresowemi (Nr. 1668/V z 15 września 1930 r.) — Dz. Nr. 18, str. 275.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 27 września 1930 r. w sprawie rozszerzenia granic kwot przekazów pocztowych i telegraficznych, doręczanych z pieniędzmi odbiorcom do domu — Dz. Nr. 20, str. 306, poz. 109.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 25 września 1930 r. w sprawie nadawania zapomocą jednego adresu pomocniczego trzech paczek zwykłych — Dz. Nr. 22, str. 338, poz. 119.

Z 1931 roku.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 5 stycznia 1931 r. o doręczaniu przez pocztę pism urzędowych i wezwań, wysyłanych w postępowaniu administracyjnem — Dz. Nr. 4, str. 50, poz. 15.

Niedopuszczalność oznaczenia adresata na zwykłej przesyłce listowej tylko numerem skrytki pocztowej (Nr. 1639/V z 23 kwietnia 1931 r.) — Dz. Nr. 7, str. 157.

§ 3. O ile w powyższych rozporządzeniach, zarządzeniach i okólnikach znajdują się postanowienia o charakterze przepisów wykonawczych, nieobjęte treścią wprowadzonej obecnie w życie ordynacji pocztowej, a które odnoszą się do zagadnień, objętych odrębnemi a nie wydanemi dotychczas tomami Zbioru przepisów, a mianowicie: tomem, zawierającym przepisy wykonawcze do ordynacji pocztowej, tomem o przesyłkach poczty listowej, o paczkach pocztowych, o pobraniach pocztowych, o zleceniach, o listach wartościowych i t. p. — przepisy te zatrzymują nadal moc obowiązującą do chwili wydania i wprowadzenia w życie wspomnianych tomów.

Nr. 800/BS/II.31.

66.

POKOJE WYPOCZYNKOWE, GOŚCINNE I KWATERY AMBULANSOWE.

Pokoje wypoczynkowe.

§ 1. Pokoje wypoczynkowe mogą być wyznaczone w budynkach i pomieszczeniach tych urzędów pocztowo-telegraficznych oraz urzędów telegraficznych, w których odbywa się służba ekspedycyjna, telegraficzna i telefoniczna w porze nocnej, a zmniejszone natężenie czynności w tych działach służby, po godzinie 24, zezwala na chwilowy wypoczynek.

§ 2. O potrzebie wyznaczenia pokoju wypoczynkowego i jego wielkości decyduje Dyrekcja Poczt i Telegrafów, mając na oku warunki pomieszczenia danego urzędu.

§ 3. Korzystanie z pokojów wypoczynkowych jest bezpłatne i przysługuje tylko tym funkcjonarjuszom, którzy pełnią służbę w porze nocnej (§ 1).

Pokoje gościnne.

§ 4. Pokoje gościnne mogą być wyznaczone w budynkach i pomieszczeniach: Dyrekcji Poczt i Telegrafów, urzędów pocztowo-telegraficznych I klasy oraz urzędów pocztowo-te-

legraficznych w większych ośrodkach przemysłowo - handlowych, miejscowościach klimatycznych wreszcie w miejscowościach stanowiących punkty węzłowe komunikacji pocztowej.

§ 5. O potrzebie wyznaczenia pokoju gościnnego i jego wielkości decyduje Dyrekcja Poczt i Telegrafów, mając na oku warunki lokalowe.

§ 6. Z pokojów gościnnych mogą korzystać: pocztowe organa inspekcyjne i funkcjonarjusze pocztowi, odbywający podróże służbowe (komisje).

Funkcjonarjusze pocztowi delegowani służbowo oraz przebywający w danej miejscowości w charakterze prywatnym, jak również ich rodziny, mogą korzystać z pokojów gościnnych tylko wtedy, gdy jest więcej pokojów, tak, aby jeden pokój zawsze był do dyspozycji dla organów wymienionych w § 6 ust. 1.

§ 7. Za korzystanie z pokoju gościnnego należy pobierać, od każdej osoby, opłatę w wysokości 1 zł 50 gr za dobę, w czasie od 16 kwietnia do 15 października, 2 zł zaś za dobę, w czasie od 16 października do 15 kwietnia, przyczem dobę liczy się od godz. 18 w danym dniu do godz. 18 w dniu następnym.

Dobę rozpoczętą liczy się za pełną.

§ 8. Postanowienia poprzedniego paragrafu (§ 7) nie dotyczą funkcjonarjuszów delegowanych służbowo.

Funkcjonarjusze ci, o ile korzystają bezpłatnie z mieszkania w lokalu państwowym, otrzymują diety zmniejszone o 10%, w myśl § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 826).

§ 9. Naczelnik urzędu (administrator nieruchomości) obowiązany jest prowadzić listę osób, które korzystały z pokoju gościnnego, według wzoru podanego poniżej.

Osoba, korzystająca z pokoju gościnnego, obowiązana jest stwierdzić własnoręcznym podpisem na liście, iż podana w niej ilość dni korzystania z pokoju i wysokość opłaty odpowiada faktycznemu stanowi rzeczy.

Pobrane opłaty winny być wpłacone w dniu pobrania lub następnym i zaliczone w ogólnym rachunku miesięcznym, w sposób podany w § 16 niniejszego zarządzenia. Lista osób, które korzystały z pokoju gościnnego, winna być załączona do ogólnego rachunku miesięcznego.

O ile chodzi o funkcjonarjuszów delegowanych, od których nie należy pobierać opłat za korzystanie z pokojów gościnnych (§ 8), naczelnik urzędu (administrator nieruchomości) winien ich wykazać w liście osób korzystających z pokojów gościnnych, jednak bez podania opłat, a prócz tego zawiadomić niezwłocznie swoją przełożoną Dyrekcję Poczt i Telegrafów o dniu rozpoczęcia i zakończenia korzystania przez tych funkcjonarjuszów z pokojów gościnnych, celem zarządzenia zmniejszenia diet o 10%.

Kwatery ambulansowe.

§ 10. Kwatery dla personelu pocztowego, pełniącego służbę w pocztach ruchomych (ambulansach i konwojach pocztowych), winny być wyznaczone w budynkach i pomieszczeniach państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", na końcowych stacjach poczt ruchomych.

§ 11. O tem, gdzie mają być wyznaczone kwatery ambulansowe, z ilu pokojów dla urzędników, a ilu dla niższych funkcjonarjuszów mają się one składać i na ile łóżek, decyduje Dyrekcja Poczt i Telegrafów, w której okręgu znajduje się końcowa stacja poczt ruchomych, po uprzedniem porozumieniu się z Dyrekcją Poczt i Telegrafów, której podlega przełożeństwo poczty ruchomej, o ile przełożeństwo to i końcowa stacja poczty ruchomej nie znajdują się w okręgu tej samej Dyrekcji Poczt i Telegrafów.

§ 12. Z kwater ambulansowych mogą korzystać tylko ci urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze pocztowi, którzy przebywają w danej miejscowości w związku z pełnieniem służby w pocztach ruchomych.

Pracownicy ci obowiązani są uiszczać opłatę, przewidzianą w § 13 bez względu na to, czy korzystają z kwater czy nie.

§ 13. Za korzystanie z kwater ambulansowych należy pobierać opłatę w wysokości 5 groszy za godzinę, od każdego urzędnika i 4 grosze za godzinę od każdego niższego funkcjonarjusza, przyczem czasu do 30 minut włącznie nie uwzględnia się, czas zaś ponad 30 minut liczy się za pełną godzinę.

Przełożeństwo poczt ruchomych obowiązane jest potrącać, przy każdorazowej wypłacie wynagrodzenia godzinowego za pracę w pocztach ruchomych i przy konwojowaniu poczty kolejami, opłatę, przypadającą od personelu poczt ruchomych za korzystanie z kwater ambulasowych na stacji końcowej poczt ruchomych.

Opłata winna być pobrana za taką ilość godzin, jaka wynika z planów obsługi kursów pocztowo-kolejowych na odpoczynek na stacji końcowej.

Opłaty, potrącone przy wypłacie wynagrodzenia godzinowego, winny być wpisane w osobnej przedziałce „rachunku wypłaconych należytości ambulansowych" (druk Nr. 668), wpłacone w dniu potrącenia lub następnym i zaliczone w ogólnym rachunku miesięcznym, w sposób podany w § 16 niniejszego zarządzenia.

Postanowienia wspólne.

§ 14. Troska o ogrzewanie, oświetlenie i utrzymanie pokojów wypoczynkowych, gościnnych i kwater ambulansowych oraz ich urządzeń (sprzęty, pościel i bielizna pościelowa) w porządku i czystości, należy do naczelnika urzędu (administratora nieruchomości), a wydatki z tem związane ponosi państwowe przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", z kredytów na opał, oświetlenie i utrzymanie porządku.

§ 15. Osoby, korzystające z pokojów wypoczynkowych, gościnnych i kwater ambulansowych, obowiązane są stosować się ściśle do regulaminu domowego, obowiązującego lokatorów danego budynku oraz do zarządzeń naczelnika urzędu (administratora nieruchomości) co do zachowania się i korzystania z tych pokojów i kwater.

§ 16. Opłaty, przewidziane w §§ 7 i 13 niniejszego zarządzenia, należy zarachowywać:

a) jako zwrot czynszów najmu, jeżeli pokoje i kwatery znajdują się w budynkach i pomieszczeniach prywatnych, przez państwowe przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" najętych,

b) jako wpływy z nieruchomości państwowych, jeżeli pokoje znajdują się w budynkach i pomieszczeniach państwowych, będących w zarządzie lub użytkowaniu państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon".

§ 17. Kontrola pokojów i kwater oraz prawidłowego pobierania i zaliczania opłat za korzystanie z tych pokojów i kwater należy do Dyrekcji Poczt i Telegrafów i jej organów inspekcyjnych, a o ile chodzi o opłaty, przewidziane w § 13, również do Izby Kontroli Rachunkowej Poczt i Telegrafów.

§ 18. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1931 r. i z tym dniem tracą moc obowiązującą zarządzenia sprzeczne z niniejszem, a w szczególności zarządzenia: z dnia 21 grudnia 1927 r. Nr. 2700/III (Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 40, poz. 146) i z dnia 3 października 1928 r. Nr. 2686/III (Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 24, poz. 118), oraz inne zarządzenia, które nie były ogłoszone w Dz. Urz. M. P. i T.

Nr. 1949/III z dn. 5 czerwca 1931 r.

67.

Zarachowywanie opłaty manipulacyjnej, pobieranej od nadawców przy zwrocie dokumentów wierzytelnościowych oraz dosyłanie zleceń pocztowych.

1) Do czasu wydania nowego druku, opłaty manipulacyjne, pobierane od nadawców zleceń pocztowych przy zwrocie dokumentów wierzytelnościowych (§ 8 przepisów wyk. do rozp. Ministra P. i T. z dnia 26/III. 1931 r. Dz. Urz. Nr. 5) należy zarachowywać w wykazie opłat za protesty wekslowe (dr. Nr. 77) analogicznie jak zarachowywane są opłaty manipulacyjne wraz z opłatami za protesty, lub też za dodatkowe wykupno weksli w urzędzie pocztowym (§ 32 i 34 przep. wyk.).

Z chwilą wyczerpania się druku Nr. 77 dotychczasowego nakładu i otrzymania tegoż druku nowego nakładu wymienione wyżej opłaty manipulacyjne mają urzędy pocztowe zarachowywać w specjalnej rubryce na ten cel przeznaczonej.

2) Z dokumentami wierzytelnościowemi nadeszłemi w jednym liście zleceniowym, a przeznaczonemi do różnych urzędów pocztowych na terenie tej samej lub innej miejscowości urzędy pocztowe mają postępować w sposób następujący:

Jeżeli do urzędu oddawczego nadejdzie przy spisie dokumentów wierzytelnościowych w jednym liście zleceniowym więcej niż jeden dokumentów wierzytelnościowych, w liczbie których zostaną stwierdzone dokumenty wierzytelnościowe, podlegające zainkasowaniu, lub też w razie niezapłacenia zaprotestowaniu przez inny urząd pocztowy ze służbą doręczeń na terenie tej samej miejscowości, np. Warszawa 1, Warszawa 4, Warszawa 9 i t. d., należy takie dokumenty wraz z wykazami zleceniowemi niezwłocznie dosłać do właściwego urzędu pocztowego w kopercie druk Nr. 81-a jako list urzędowy polecony z napisem na adresie „dosłany".

Urząd pocztowo-telegraficzny

w..

Wzór (do § 9 zarządzenia poz. 66).

Miesiąc..19..............r.

L I S T A

osób korzystających z pokoju gościnnego

Nr. porz.	Imię i nazwisko korzystającego z pokoju	Charakter służbowy lub zawód	Nr. pokoju	Dzień rozpoczęcia korzystania z pokoju	Dzień zakończenia korzystania z pokoju	Ilość dni korzystania z pokoju	Wysokość pobranych opłat	Podpis korzystającego z pokoju	Data zarachowania opłaty w ogólnym r-ku miesięcznym	Data i Nr. zawiadom. Dyr. P. i T. o korzyst. z pokoju przez delegow.	Podpis pobierającego opłatę	Uwagi

Podpis naczelnika urzędu (administratora nieruchomości)

Na lewej części koperty dr. Nr. 81-a należy wpisać pierwotne znamiona nadawcze listu zleceniowego.

Przyczynę dosłania należy zanotować w spisie dokumentów wierzytelnościowych i na wykazie zleceniowym.

Jeżeli z liczby otrzymanych dokumentów wierzytelnościowych zachodzi potrzeba dosłania do innego urzędu pocztowego ze służbą doręczeń na terenie tej samej miejscowości więcej niż jeden dokumentów wierzytelnościowych, należy z urzędu wypełnić spis dokumentów wierzytelnościowych (druk Nr. 109), zwalniając się od opłaty za ten druk w wykazie unieważnionych należytości (dr. Nr. 39) w sposób następujący:

„Druk Nr. 109 do listu zleceniowego Nr. . . . . . gr. 2", a w uwadze zanotować bieżący numer księgi oddawczej zleceń.

Jeżeli w nadesłanym liście zleceniowym w liczbie dokumentów wierzytelnościowych urząd stwierdzi również dokument wierzytelnościowy, podlegający zainkasowaniu lub też w razie niezapłacenia zaprotestowaniu w innym urzędzie pocztowym na terenie innej miejscowości, np. z liczby nadesłanych 3 dokumentów wierzytelnościowych dwa podlegają zainkasowaniu w urzędzie, który otrzymał list zleceniowy, a jeden w innym urzędzie o innej nazwie miejscowości, taki dokument wierzytelnościowy wraz z wykazem zleceniowym, jako niepodlegający zainkasowaniu w tym urzędzie pocztowym, który zlecenie otrzymał, należy niezwłocznie zwrócić nadawcy z uwagą „zwraca się jako nadesłany wbrew postanowieniom § 2 pkt. 5 rozporządzenia o zleceniach pocztowych".

W wypadku jeżeli w liście zleceniowym urząd stwierdzi, że wszystkie dokumenty wierzytelnościowe z wykazami zleceniowemi są przeznaczone do innego urzędu pocztowego, wówczas taki list zleceniowy należy traktować jako mylnie zaadresowany i postąpić z nim według § 10 pkt. 1-a przepisów wykonawczych do rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 26.III. 1931 r. (Dz. Urz. Nr. 5).

Nr. 2035/V z dnia 29 maja 1931 r.

68.

Sprzedaż nalepek na rzecz powodzian województwa wileńskiego, nowogródzkiego i białostockiego.

Główny Komitet Społeczny Pomocy Ofiarom Powodzi województwa wileńskiego, nowogródzkiego i białostockiego, mający swą siedzibę w Warszawie, gmach Senatu, zwrócił się z prośbą o zezwolenie na sprzedaż w urzędach i agencjach pocztowych 10 groszowych nalepek na rzecz powodzian.

Z uwagi na wyjątkowy cel Ministerstwo Poczt i Telegrafów wprowadza niezwłoczną sprzedaż rzeczonych nalepek we wszystkich urzędach i agencjach pocztowych, która trwać będzie do dnia 31 sierpnia b. r.

W tym celu wydaje się następujące zarządzenie:

1) Dyrekcje Poczt i Telegrafów po otrzymaniu stąd nalepek wraz z afiszami reklamowemi i blankietami nadawczemi P. K. O. natychmiast podzielą je pomiędzy wszystkie podległe urzędy i agencje pocztowe według uznania.

2) Urzędy i agencje pocztowe po otrzymaniu nalepek zajmą się niezwłocznie ich sprzedażą.

Sprzedaż tych nalepek może być dokonywana i poza urzędami, a mianowicie za pośrednictwem organów, doręczających przesyłki listowe i telegramy. Nalepki mogą być też wydawane do sprzedaży komisowej godnym zaufania funkcjonarjuszom urzędów i agencyj pocztowych, którzy zgłoszą chęć zajęcia się sprzedażą.

3) Odnośnie umieszczania afiszów reklamowych, sprzedaży nalepek i umieszczania tych nalepek na przesyłkach pocztowych urzędy i agencje pocztowe mają się zastosować do p. 2 i 3 zarządzenia z dnia 30 kwietnia 1931 r. Nr. 1041/V w sprawie sprzedaży nalepek na rzecz Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 8 z 1931 r. poz. 53).

4) W sprawie przekazywania kwot za sprzedane nalepki obowiązuje następująca zasada: skoro się zbierze większa gotówka za sprzedane nalepki, równająca się co najwyżej wartości trzeciej części posiadanego zapasu nalepek, mają urzędy i agencje pocztowe przekazywać ją blankietami nadawczemi P. K. O. na konto czekowe Nr. 25.910 (właściciel konta Główny Komitet Społeczny Pomocy Ofiarom Powodzi województwa wileńskiego, nowogródzkiego i białostockiego, Warszawa).

5) Ostateczny obrachunek ze sprzedaży nalepek przeprowadzą urzędy i agencje pocztowe najpóźniej do dnia 10 września b. r. Do tego czasu urzędy i agencje pocztowe przekażą wymienionemu Komitetowa resztę gotówki, uzyskanej ze sprzedaży nalepek, sposobem,

podanym w p. 4 niniejszego zarządzenia. Niesprzedane nalepki zwrócą przełożonej Dyrekcji w listach służbowo poleconych wraz z wykazem, wyszczególniając w nim ilość i wartość przydzielonych nalepek, uzyskane ze sprzedaży kwoty i wpłacone na konto czekowe Nr. 25.910, daty dokonania wpłat oraz ilość i wartość zwracanych nalepek.

6) Dyrekcje Poczt i Telegrafów z otrzymanych wykazów sporządzą ogólne wykazy, które prześlą wraz z niesprzedanemi nalepkami Głównemu Komitetowi Społecznemu Pomocy Ofiarom Powodzi województwa wileńskiego, nowogródzkiego i białostockiego w Warszawie najpóźniej do dnia 25 września b. r.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów żywi nadzieję, że urzędy oraz agencje pocztowe i telegraficzne wywiążą się chlubnie z powierzonego im zadania, a tem samem przyczynią się do zdobycia funduszu, niezbędnego dla poratowania ofiar powodzi.

Nr. 2130/V z dnia 30 maja 1931 r.

69.

Instrukcja gospodarcza o workach pocztowych.

§ 1. Urzędy i agencje pocztowe otrzymują worki ze Składów materjałów pocztowych, a te, na podstawie zapotrzebowań Dyrekcyj Poczt i Telegrafów, z Głównego Składu materjałów pocztowych.

Nowe worki pocztowe mogą urzędy zamawiać na pokrycie zapotrzebowania, wynikłego wskutek wzmożenia się ruchu pocztowego, oraz niedoboru spowodowanego zaginięciem, lub zużyciem worków.

Przy zamówieniu worków nowych, na miejsce zużytych, należy zwrócić do Składu materjałów pocztowych worki niezdatne do użytku. Jeśli utrata lub zniszczenie worka nastąpiło z winy funkcjonarjusza, należy pobrać od niego odszkodowanie w wysokości przeciętnej ceny worka.

§ 2. Urzędy i agencje pocztowe otrzymują worki zwyczajne (t. j. z 1 pasem) zasadniczo I i II-go rodzaju.

Worki zwyczajne III i IV-go rodzaju wydaje się urzędom większym, przełożeństwom ambulansowym i urzędom wymiany poczty z zagranicą, mniejszym zaś urzędom i agencjom wyłącznie na wory ładunkowe.

Przełożeństwa ambulansowe otrzymują, oprócz odpowiedniej ilości worków zwyczajnych, także i worki ambulansowe, w ilości uzależnionej od liczby ambulansów i wielkości ich obrotu odsyłkowego.

Urzędy pocztowe wpisują pobrane worki do inwentarza, notując ilość worków każdego rodzaju w osobnym wierszu z zaznaczeniem numerów porządkowych. Urzędy wymiany poczty z zagranicą wpisują worki przeznaczone do obrotu zagranicznego w ten sam sposób, jednak w oddzielnych wierszach.

§ 3. Cechowanie worków uskuteczniają Składy materjałów pocztowych. Dyrekcje P. i T. mogą upoważnić do tego większe urzędy pocztowe. Cechy worków wykonywa się trwałą czarną farbą, zapomocą szablonów, ustalonych przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów.

Worki numeruje się dla każdego urzędu porządkowo od cyfry 1, przyczem rozpoczyna się numerację od worków o wymiarach najmniejszych, a kończy na workach o wymiarach największych.

Worki, przeznaczone do odsyłek zagranicznych, zaopatruje się numeracją oddzielną, przeprowadzoną w ten sam sposób.

Numerację worków przeznaczonych dla urzędów o wielkim obrocie, przeprowadza się w ten sam sposób, jednak z tą odmianą, że po ponumerowaniu w kolejnym porządku każdego rodzaju worków zostawia się pewną ilość numerów wolnych, na przewidywany wzrost zapotrzebowania worków, tego rodzaju. Np. urząd pocztowy Lwów 2, który otrzymał do krajowego obrotu: 50 worków I-go rodzaju, 500 worków II-go rodzaju, 5000 worków ambulansowych i 100 worków III-go rodzaju, i został upoważniony do ich ponumerowania, uskutecznia numerację worków w ten sposób, że worki I-go rodzaju zaopatruje numerami od 1 do 50, numera np. od 51 do 100 pozostawia wolne, worki II-go rodzaju numeruje od 101 do 600, numera np. od 601 do 700 pozostawia wolne, worki ambulansowe numeruje od 701 do 5700 i t. d.

§ 4. Worki uszkodzone, lub z zatartemi cechami, przesyłają urzędy do Składu materjałów pocztowych dla dokonania naprawy, względnie odnowienia cech.

Za zezwoleniem Dyrekcji P. i T. mogą dokonywać naprawy również większe urzędy pocztowe.

Do naprawiania worków uszkodzonych używa się zasadniczo worków zniszczonych.

Worki wydawane urzędom w miejsce zniszczonych otrzymują numerację, jaką posiadały worki zniszczone, worki zaś przydzielone

w miejsce zaginionych otrzymują numerację wzwyż ponad ilostan danego urzędu.

Luki powstałe w numeracji można uzupełnić po upływie 1-go miesiąca od dnia stwierdzenia ujemnego wyniku poszukiwań worka, przeprowadzanych w drodze 1-dniowego spisu worków (vide § 7).

§ 5. Dla ułatwienia poszukiwań worków własnych wysyłanych zagranicę, oraz worków zagranicznych, prowadzą urzędy wymiany poczty z zagranicą:

1) kartotekę kontroli ruchu worków własnych, oraz

2) zapisek ruchu worków obcych.

Kartotekę tworzą kartony sporządzone z jasno szarego sztywnego papieru, wymiaru 18 × 26 cm. o dwustronnym nadruku według następującego wzoru.

Strona przednia

18 cm.

26 cm.

Urząd poczt. .... Nr. worka ....

Rodzaj worka ....

Wymiar ....

wysłany		zwrócony		Uwagi
dnia	dokąd	dnia	skąd	

Strona odwrotna

18 cm.

26 cm.

Wysłano		Zwrócono		Uwagi
dnia	dokąd	dnia	skąd	

Powyższa kartoteka mieści się w 2-ch pudełkach z tych jedno zawiera kartony dotyczące worków, znajdujących się w urzędzie, drugie kartony obejmujące worki wysłane.

Zależnie od okoliczności, wysłania czy otrzymania danego worka z powrotem, należy wypełnić stosowną rubrykę kartonu i umieścić go w odpowiednim pudełku.

Zapisek ruchu worków obcych powinien się przedstawiać w formie zeszytu, z nadrukiem według następującego wzoru:

Cechy worka	Skąd i kiedy otrzymano	Dokąd i kiedy wysłano	Uwagi:

W miarę otrzymywania czy zwracania worków obcych należy wypełniać właściwe rubryki zapisku.

Worki użyte przez urzędy wymiany do obrotu z zagranicą reklamuje się w myśl przepisów dla urzędów wymiany.

Na worki służące do obrotu wewnętrznego nie prowadzi się ewidencji.

§ 6. Większe urzędy pocztowe mogą, w razie potrzeby, powierzyć gospodarkę workami osobnemu funkcjonarjuszowi, który zbiera nadchodzące worki, odsyła obce worki, właściwym

urzędom, własne zaś wydaje stosownie do potrzeby odnośnym oddziałom czy też urzędnikom lub ambulansom i t. d.

§ 7. Kontrolę ilostanu worków zwykłych i ambulansowych służących do obrotu wewnętrznego, oraz właściwego ich obiegu przeprowadza się 3 razy do roku, mianowicie w dniach 15 marca, 15 lipca i 15 listopada każdego roku. W tym celu wszystkie urzędy pocztowe mają wszystkie worki obce, które do nich wpłynęły lub które u nich zalegają w czasie między północą z 14-go na 15-go, a północą z 15-go na 16-go odnośnego miesiąca, spisać imiennie, oddzielnie według urzędów macierzystych. Spisy, zaopatrzone wyraźnem odbiciem datownika i podpisem naczelnika urzędu lub przeznaczonego do tego urzędnika, przesyła się 16-go, w każdym razie najbliższą sposobnością po dacie spisu, temu urzędowi pocztowemu, który Dyrekcja P. i T. wyznaczy w swym okręgu do zbierania spisów. O ile dany urząd nie miał żadnych worków obcych do zanotowania, obowiązany jest spis, zaopatrzony: uwagą „próżny", odbiciem datownika i podpisem naczelnika, lub urzędnika do tego przeznaczonego, przesłać, w przepisanym terminie, wskazanemu przez Dyrekcję P. i T. urzędowi zbiorczemu. Odbitki spisów zatrzymują urzędy u siebie. Urząd zbiorczy kontroluje, czy spisy ze wszystkich urzędów okręgu dyrekcyjnego nadeszły, sortuje je według urzędów macierzystych i razem zebrane rozsyła dotyczącym urzędom. Urząd, który zaniechał przysłania spisu, ma urząd zbiorczy wezwać do nadesłania spisu, a równocześnie podać go do wiadomości przełożonej Dyrekcji P. i T.

Spis worków, bez względu na ich przynależność, przeprowadzają również ambulanse w wyżej przytoczonych terminach, mianowicie wszystkie ambulanse wyjeżdżające wieczorem 14-go, kończące jazdę 16-go rano i będące w drodze między północami z 14-go na 15-go i z 15-go na 16-go. Spisy zaopatrzone odciskiem datownika i podpisem odnośnego urzędnika dołączają ambulanse do sprawozdania służbowego. Na podstawie tych spisów, przełożeństwa sporządzają według urzędów macierzystych oddzielne wykazy worków obcych, i podpisane przesyłają bezzwłocznie urzędowi zbiorczemu swego okręgu dyrekcyjnego.

Po dokonaniu spisu należy zwrócić bezzwłocznie macierzystym urzędom należące do nich worki.

Urzędy pocztowe badają ilostan worków swego inwentarza na podstawie otrzymanych spisów lub wykazów oraz dokonanych zwrotów i donoszą Dyrekcji P. i T. w ciągu 3 tygodni od terminu przeprowadzonego spisu o wyniku, podając równocześnie ilościowo oraz procentowo (w stosunku do ilości zainwentaryzowanej) stwierdzony ubytek w inwentarzu — odrębnie co do każdego rodzaju worków. W sprawozdaniu zaznaczają nadto, czy worki ich inwentarza były w ubiegłym okresie używane wyłącznie na obszarze ich przynależności, względnie na których linjach obcych, wbrew przepisom, były w obiegu.

Dyrekcje P. i T. zawiadamiają Ministerstwo P. i T. za każdym razem o wyniku przeprowadzonego spisu worków, podając stwierdzony ogólny ubytek ilościowo oraz procentowo, odrębnie co do każdego rodzaju worków.

§ 8. Naczelnicy urzędów lub ich zastępcy są obowiązani czuwać nad właściwem i ochronnem używaniem worków i odpowiadają za należyte prowadzenie ich gospodarki.

§ 9. Niniejsza instrukcja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i z dniem tym tracą ważność przepisy gospodarcze zawarte w zarządzeniu z dnia 2-go czerwca 1922 r. L. 915/VII, obejmującem instrukcję o używaniu worków pocztowych (Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 24).

Nr. 2968/XI z dnia 2 czerwca 1931 r.

70.

Postępowanie z nieruchomościami pocztowemi czasowo niewykorzystanemi przez państwowe przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon".

Część I.

Tereny, budynki i pomieszczenia.

§ 1. Tereny, budynki i pomieszczenia pocztowe, czasowo niewykorzystane dla celów poczty, telegrafu i telefonu, winny być oddane w użytkowanie, w razie zapotrzebowania, innym władzom, urzędom lub przedsiębiorstwom państwowym.

O tem, które tereny, budynki i mieszkania mogą być oddane w użytkowanie, decyduje Dyrekcja Poczt i Telegrafów.

§ 2. Oddanie w użytkowanie nieruchomości, wymienionych w § 1, następuje drogą spisania protokółu, przy współudziale zainteresowa-

nych władz, urzędów lub przedsiębiorstw państwowych.

W protokóle tym należy uregulować wszelkie kwestje związane ze sposobem i zakresem użytkowania objektu, oznaczyć kto będzie wykonywał czynności administracyjne, połączone z użytkowaniem objektu oraz kto i jakie będzie ponosił ciężary (koszty remontu, naprawy, podatki i t. p.).

W protokóle należy również zamieścić zastrzeżenie, że zmiany konstrukcyjne i przeróbki wewnątrz budynków i pomieszczeń mogą być dokonywane tylko za zgodą Dyrekcji Poczt i Telegrafów, oraz, że na wypadek zapotrzebowania nieruchomości, oddanych w użytkowanie, będą one zwrócone na cele poczty, telegrafu i telefonu w terminie najkrótszym, przyczem budynki i pomieszczenia winny być zwrócone najpóźniej w terminie 6 miesięcy licząc od daty zawiadomienia o zapotrzebowaniu ich, tereny zaś uprawne niezwłocznie po ukończeniu zbiorów.

Budynki i pomieszczenia winny być doprowadzone do stanu pierwotnego przed zwróceniem ich państwowemu przedsiębiorstwu „Polska Poczta, Telegraf i Telefon".

§ 3. Nieruchomości, wymienione w § 1, wraz z zabudowaniami gospodarczemi, placami, ogrodami i t. p., stanowiącemi przynależność nieruchomości należy oddawać innym władzom, urzędom i przedsiębiorstwom państwowym bezpłatnie, t. j. bez wyznaczenia jakiejkolwiek opłaty za użytkowanie całej nieruchomości lub jej części, bez względu na okres czasu użytkowania.

Oddanie w użytkowanie lub przekazanie na stałe ruchomości, znajdujących się w obrębie nieruchomości, oddanych w użytkowanie, winno być odpłatne.

Postanowienia ust. 1 niniejszego paragrafu nie dotyczą państwowych przedsiębiorstw skomercjolizowanych, wydzielonych z administracji państwowej na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 195), o ile takim przedsiębiorstwom zostanie oddany, w imieniu Skarbu Państwa, odpowiedni majątek na mocy protokółu zdawczo - odbiorczego.

Nieruchomości położone na stacjach kolejowych, będące w zarządzie lub posiadaniu państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", niewykorzystane dla celów poczty, telegrafu i telefonu, należy oddawać w użytkowanie lub przekazywać Zarządowi Kolejowemu w myśl postanowień zawartych w rozporządzeniu Ministra Poczt i Telegrafów oraz Ministra Komunikacji z dnia 30 czerwca 1929 r. (Dz. U. M. P. i T. Nr. 15, poz. 59 z r. 1929).

§ 4. Pozbycie nieruchomości państwowej, będącej w zarządzie państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", przez przekazanie jej w zarząd innej władzy, urzędu lub przedsiębiorstwa państwowego, może nastąpić tylko za zgodą Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

§ 5. Jeżeli władza, urząd lub przedsiębiorstwo państwowe nie zgłosi zapotrzebowania, nieruchomości czasowo niewykorzystane dla celów poczty, telegrafu i telefonu winny być oddane, łącznie z przynależnościami (§ 9), w dzierżawę (najem) osobom prywatnym, przyczem pierwszeństwo przysługuje naczelnikom (kierownikom) urzędów pocztowych, telegraficznych, radjotelegraficznych i zarządów technicznych telegrafów i telefonów, a następnie innym pracownikom tych urzędów, mieszkającym w danej miejscowości, pod warunkiem osobistego użytkowania.

O oddaniu w dzierżawę (najem) na czas do 10 lat decyduje Dyrekcja Poczt i Telegrafów, zaś na czas powyżej 10 lat — Ministerstwo Poczt i Telegrafów, na wniosek Dyrekcji.

Oddanie w dzierżawę (najem) następuje na podstawie przetargu.

Przetarg może być pisemny, ustny, lub ustny z dopuszczeniem ofert pisemnych.

§ 6. Przed przetargiem należy ustalić wartość czynszu dzierżawnego (komornego) przez zasięgnięcie opinji władzy samorządowej, jeżeli chodzi o grunt miejski o powierzchni do 1000 m^2 oraz grunt wiejski o powierzchni do 10.000 m^2, lub budynek mieszkalny o powierzchni użytkowej do 100 m^2 oraz budynek gospodarczy o powierzchni użytkowej do 200 m^2.

Jeżeli chodzi o oddanie w dzierżawę (najem) gruntu miejskiego o powierzchni ponad 1.000 m^2 oraz gruntu wiejskiego o powierzchni ponad 10.000 m^2, lub budynku mieszkalnego o powierzchni powyżej 100 m^2 oraz budynku gospodarczego o powierzchni powyżej 200 m^2 czynsz dzierżawny (komorne) ustala przed przetargiem komisja szacunkowa.

W skład komisji szacunkowej wchodzi przedstawiciel Dyrekcji Poczt i Telegrafów, jako przewodniczący, oraz przedstawiciele: Izby Skarbowej, Dyrekcji Robót Publicznych, miejscowego samorządu gminnego i naczelnik (kierownik) miejscowego urzędu pocztowego.

Jeżeli chodzi o komisyjne ustalenie wysokości czynszu dzierżawnego terenu w obrębie gminy wiejskiej, zamiast przedstawiciela Dyrekcji Robót Publicznych wchodzi w skład komisji przedstawiciel władzy, podległej Ministerstwu Rolnictwa.

Wynik komisyjnego ustalenia wysokości czynszu dzierżawnego winien być spisany w protokóle, który podpisują wszyscy członkowie komisji.

Przewodniczący komisji przedstawia Dyrekcji Poczt i Telegrafów protokół ustalenia wysokości czynszu dzierżawnego, wraz ze sprawozdaniem.

§ 7. Oddanie w dzierżawę (najem) nie może nastąpić poniżej ustalonej § 6 wartości czynszu dzierżawy (komornego).

Jeżeli pierwszy przetarg nie da wyniku, ponieważ zgłosiło się mniej niż 3 kandydatów lub najwyższa oferta opiewa na cenę niższą od ustalonej w § 6, należy przeprowadzić drugi przetarg.

Gdy i drugi przetarg nie da dodatniego wyniku, może nastąpić oddanie w dzierżawę (najem) z wolnej ręki, nawet poniżej ceny szacunkowej.

Oddanie w dzieżawę (najem) następuje drogą umowy, w której winno być zastrzeżone prawo wypowiedzenia jej w takim terminie, aby nieruchomość mogła być zwrócona jaknajrychlej.

§ 8. O oddaniu nieruchomości w użytkowanie i zarząd innej władzy, urzędowi lub państwowemu przedsiębiorstwu, względnie oddaniu w dzierżawę (najem) osobom prywatnym, należy zawiadomić Ministerstwo Poczt i Telegrafów w kwietniu i październiku każdego roku, za ubiegłe półrocze przy załączeniu odpisu protokółu zdawczo-odbiorczego względnie odpisu umowy najmu (dzierżawy).

Część II.

Przynależności terenów, budynków i pomieszczeń.

§ 9. Wszelkie zabudowania gospodarcze, ogrody, ogródki, sady, place i t. p., stanowiące przynależność nieruchomości, czasowo niewykorzystane przez państwowe przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", o ile nie zostały oddane bezpłatnie, wraz z głównym objektem, w użytkowanie innym władzom, urzędom lub przedsiębiorstwom państwowym (§ 3 ust. 1), względnie w dzierżawę (najem) osobom prywatnym (§§ 5, 6, 7), winny być oddane w najem (dzierżawę), za opłatą przewidzianą poniżej.

§ 10. Nieruchomości, wymienione w paragrafie poprzednim, winny być oddane w użytkowanie, drogą umowy najmu (dzierżawy), o ile możności naczelnikom (kierownikom) urzędów pocztowo-telegraficznych, urzędów telegraficznych i radjotelegraficznych, oraz zarządów technicznych telegrafów i telefonów, a następnie innym pracownikom tych urzędów, mieszkającym w budynku, przy którym znajdują się zabudowania gospodarcze, place, ogrody i t. p. O ile pracownicy ci nie ubiegają się o użytkowanie, należy te nieruchomości oddać w najem (dzierżawę) — innym osobom, pod warunkiem, że nie ucierpi przez to bezpieczeństwo lokali służbowych.

§ 11. Dla ustalenia wysokości opłat za użytkowanie zabudowań gospodarczych, wymienionych w § 9, miejscowości dzieli się na cztery kategorje, odpowiadające podziałowi miejscowości na klasy w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 lipca 1924 r. w sprawie dodatku na mieszkanie (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 673).

Miasto stołeczne Warszawa stanowi odrębną kategorję.

Wysokość opłaty zależy od kategorji miejscowości, w której znajduje się nieruchomość, oraz jej wielkości, jakości i wartości użytkowej.

§ 12. Wysokość opłaty rocznej za użytkowanie 1 m² powierzchni użytkowej podłogi zabudowań gospodarczych, jak stajnia, obora, garaż: na samochód, motocykl lub pojazd, ustala się według norm w poniższej tabeli I.

TABELA I.

Miejscowość (§ 11)	Opłata roczna za korzystanie z 1 m² powierzchni użytkowej podłogi budynku gospodarczego — murowanego lub z muru pruskiego: bez prawa korzystania z wody z wodociągów dla celów gospodarczych	murowanego lub z muru pruskiego: z prawem korzystania z wody z wodociągów dla celów gospodarczych	drewnianego: bez prawa korzystania z wody z wodociągów dla celów gospodarczych	drewnianego: z prawem korzystania z wody z wodociągów dla celów gospodarczych
Miasto st. Warszawa	3,75 zł	4,— zł	3,— zł	3,25 zł
Kategorja I	3,— „	3.20 „	2,75 „	2,95 „
„ II	2,50 „	2,70 „	2,25 „	2,45 „
„ III	2,25 „	2,45 „	2,— „	2,20 „
„ IV	2,— „	2,20 „	1,75 „	1,95 „

Wysokość opłaty rocznej za użytkowanie zabudowań gospodarczych, jak: szopy, składziki narzędziowe, chlewy i t. p. winna wynosić 50% norm ustalonych w powyższej tabeli I.

§ 13. Wysokość opłaty rocznej za użytkowanie gruntów ,zajętych pod ogrody warzywne i ogródki, ustala się w poniższej tabeli II.

TABELA II.

Miejscowość (§ 11)	Opłata roczna za korzystanie ze 100 m² gruntów zajętych pod ogrody i ogródki warzywne bez prawa korzystania z wody z wodociągów dla celów gospodarczych — Klasa gleby: I i II	III i IV	V i VI	VII i dalsze
Miasto st. Warszawa	1,60 zł	1,50 zł	1,40 zł	1,30 zł
Kategorja I	1,40 „	1,30 „	1,20 „	1,10 „
„ II	1,30 „	1,20 „	1,10 „	1,— „
„ III	1,25 „	1,15 „	1,05 „	0,95 „
„ IV	1,20 „	1,10 „	1,— „	0,90 „

Opłata roczna, pobierana według powyższej tabeli II, zwiększa się o 20% za prawo korzystania z wody z wodociągów dla celów gospodarczych.

§ 14. Za użytkowanie gruntów zajętych pod sady owocowe, należy pobierać opłatę ustaloną w poniższej tabeli III.

TABELA III.

Miejscowość (§ 11)	Opłata roczna, za korzystanie z 100 m² gruntu zajętych pod sady owocowe, bez prawa korzystania z wody z wodociągów dla celów gospodarczych			
	Klasa gleby			
	I i II	III i IV	V i VI	VII i dalsze
Miasto st. Warszawa	1,30 zł	1,25 zł	1,20 zł	1,15 zł
Kategorja I	1,10 „	1,05 „	1,— „	0,95 „
„ II	1,— „	0,95 „	0,90 „	0,85 „
„ III	0,95 „	0,90 „	0,85 „	0,80 „
„ IV	0,90 „	0,85 „	0,80 „	0,75 „

Opłata roczna od obszaru gruntu zajętego pod sad, pobierana według powyższej tabeli III, winna być zwiększona o 20% za prawo korzystania wody z wodociągów dla celów gospodarczych.

Prócz tego winna być pobierana opłata za korzystanie z owoców, drzew i krzewów owocowych, której wysokość oznacza Dyrekcja Poczt i Telegrafów, po uzyskaniu opinji samorządu gminnego miejscowości, w której znajduje się dany sad.

§ 15. Podwórza i place, służące do publicznego użytku, znajdujące się przed budynkami i pomieszczeniami pocztowemi, nie mogą być oddawane w użytkowanie.

Inne place, znajdujące się przy budynkach i pomieszczeniach pocztowych, winny być oddawane w użytkowanie i podlegają opłacie według norm zawartych w poniższej tabeli IV.

TABELA IV.

Miejscowość (§ 11)	Opłata roczna za wyłączność korzystania ze 100 m² placu, bez prawa korzystania z wody wodociągów
Miasto st. Warszawa	1,20 zł
Kategorja I	1,— „
„ II	0,90 „
„ III	0,85 „
„ IV	0,80 „

Opłata roczna, podana w powyższej tabeli IV, winna być podwyższona o 20%, o ile danej osobie przysługuje prawo korzystania z wody z wodociągów do polewania użytkowego placu.

§ 16. Za użytkowanie terenów, zajętych pod uprawę roli, należy pobierać opłatę ustaloną poniżej w tabeli V.

TABELA V.

Miejscowość (§ 11)	Opłata za używanie 100 m^2 gruntu zajętego pod uprawę roli			
	Klasa gleby			
	I i II	III i IV	V i VI	VII i dalsze
Warszawa	1,20 zł	1,15 zł	1,10 zł	1,— zł
I Kategorja	1,05 „	1,00 „	0,95 „	0,90 „
II „	0,95 „	0,90 „	0,85 „	0,80 „
III „	0,80 „	0,75 „	0,70 „	0,65 „
IV „	0,70 „	0,65 „	0,60 „	0,55 „

Część III.

Postanowienia wspólne.

§ 17. Postanowienia niniejszego zarządzenia dotyczą wszelkich nieruchomości tak państwowych, pozostających w zarządzie państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", jak prywatnych, użytkowanych przez to przedsiębiorstwo na mocy umów najmu, dzierżawy, wieczystej dzierżawy i t. p.

Postanowienia te nie mogą naruszyć w niczem obowiązujących umów najmu (dzierżawy).

§ 18. Nieruchomości, o których mowa w części II niniejszego zarządzenia, mogą być oddane w najem lub dzierżawę za opłatą niższą od ustalonej w niniejszem zarządzeniu, tylko za zezwoleniem Ministerstwa Poczt i Telegrafów, w wypadkach, gdyby te nieruchomości nie mogły być oddane w najem lub dzierżawę za opłatą według ustalonych norm i miałyby pozostawać bez użytkowania.

§ 19. Opłaty za użytkowanie nieruchomości prywatnych przez państwowe przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", najętych, winny być pobierane przez naczelnika (kierownika) urzędu lub administratora nieruchomości, wpłacone niezwłocznie i zaliczone w ogólnym rachunku miesięcznym wpływów (zwrot czynszu najmu), zaś opłaty za użytkowanie nieruchomości państwowych, pozostających w zarządzie tego przedsiębiorstwa, winny być wpłacane niezwłocznie i zaliczane w ogólnym rachunku miesięcznym wpływów (wpływy z nieruchomości państwowych).

§ 20. Dyrekcja Poczt i Telegrafów obowiązana jest prowadzić dokładną ewidencję nieruchomości oddanych w najem, dzierżawę i użytkowanie i kontrolę prawidłowego pobierania oraz zaliczania opłat za użytkowanie.

Kontrola na miejscu, czy użytkowanie nieruchomości jest zgodne z warunkami umowy (protokółu), należy do organów inspekcyjnych Dyrekcji.

§ 21. Zarządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 lipca 1931 r. i z tym dniem tracą moc obowiązującą zarządzenia sprzeczne z niniejszem.

Nr. 1106/III z dnia 13 czerwca 1931 r.

OKÓLNIKI.

Podziękowanie dla pracowników pocztowo-telegraficznych za współudział w akcji przeciwpowodziowej na terenie województwa wileńskiego.

Ministerstwo P. i T. otrzymało odpis następującego pisma:

WOJEWODA WILEŃSKI.

Odpis.

Wilno, dnia 20 maja 1931 r.

Do

Pana Prezesa Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Wilnie.

W związku z powodzią, która nawiedziła wiosną roku bieżącego województwo wileńskie w rozmiarach nienotowanych od dziesiątków lat, poczuwam się do miłego obowiązku złożenia Panu Prezesowi oraz na Jego ręce podległym PP. Urzędnikom i Funkcjonarjuszom niższym, którzy brali udział w akcji przeciwpowodziowej — mego gorącego podziękowania za wzorowe zorganizowanie służby łączności i następnie pełnienie jej z pełnem poświęceniem na terenach, zagrożonych przez powódź, co w dużym stopniu przyczyniło się do usprawnienia akcji przeciwlodowej i powodziowej.

(—) **Kirtiklis**
Wojewoda.

Nowe tomy urzędowego Zbioru przepisów służbowych.

Podaje się do wiadomości, iż wyszły z druku następujące dalsze tomy Zbioru przepisów służbowych:

1) Przepisy o zarachowaniu wpływów i wydatków budżetowych (skrót X. R. 6) stron 127, cena egzemplarza broszurowanego 1 zł. 50 gr.

2) Ordynacja telegraficzna (skrót IV. Tg. 2) stron 85, cena egzemplarza broszurowanego 1 zł. 50 gr.

Postanowienie, zawarte w okólniku umieszczonym w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Poczt i Telegrafów Nr. 5 z roku 1931, a odnoszące się do warunków nabycia — ma analogiczne zastosowanie i do powyżej podanych tomów.

Nr. 784/BS./II z dn. 9 czerwca 1931 r.

Sposób awizowania przesyłek „wyższej wartości" i „wysokiej wartości".

(Wyjaśnienie do § 40 Przepisów II P. 8).

Telegram z zawiadomieniem o wysłaniu przedmiotu *„wyższej wartości"* układa się według jednego z wzorów podanych w punkcie 15 § 40.

Gdy chodzi o przedmiot *„wysokiej wartości"*, t. j. wartości 500.000 zł i wzwyż, należy w myśl przepisów (II P. 8 § 40 p. 16) — określenie „wysokiej wartości" umieścić w awizie.

Wzór pierwszego telegramu podany w punkcie 15 lit. a § 40 winien brzmieć zatem, gdy chodzi o paczkę „wysokiej wartości" jak następuje:

Kierup Słonim, Warszawa 2
Ambulansem Poznań—Warszawa 103 odchodzi 3/5 paczka *wysokiej wartości* Nr. 426 z Kalisza do Słonima.

Z uwagi na szczególne środki ochronne wskazane przy przedmiotach wysokiej wartości (II P. 8 § 40 p. 13), przypomina się naczelnikom wszystkich urzędów (agencyj) z całym naciskiem sposób ich awizowania.

Nr. 1053/VII z dnia 11 czerwca 1931 r.

W sprawie ginięcia zwykłych druków pocztowych.

Drukarnie, przedsiębiorstwa nakładowe, firmy przemysłowe i kupieckie oraz osoby prywatne żalą się często, że nadawane przez nie w urzędach pocztowych zwykłe druki nie są doręczane adresatom ani też zwracane nadawcom, jako niedoręczone w znacznym procencie w stosunku do wysyłanych ilości, skutkiem czego nadawcy narażeni są na rozmaite zarzuty nierzetelności i nieakuratności, oraz koszty powtórnej wysyłki reklamowanych druków.

W związku z powyższem wzywa się urzędy i agencje pocztowe oraz organa kontrolne do roztoczenia ścisłej kontroli nad doręczaniem zwykłych druków pocztowych. W wypadkach stwierdzenia lekceważenia obowiązków służbowych lub złej woli ujawnionej u funkcjonarjuszy doręczających, należy winnych pociągać do surowej odpowiedzialności służbowej.

Nr. 1393/V z dnia 10 czerwca 1931 r.

Wykaz zakazanych czasopism.

(Patrz Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 8 z 1931 r.).

Na mocy rozporządzenia powołanych władz zakazany jest przywóz do Rzeczypospolitej Polskiej, rozpowszechnianie w kraju i przewóz zagranicę następujących wydawnictw:

Nr. porz.	Tytuł czasopisma	Miejsce wydania	Język
667	Ekonomiczeskaja Żyzń	Moskwa	rosyjski
668	Wistnyk ukraińskoho robitnyczoho uniwersytetu	Praga czeska	ukraiński
	Broszury:		
	„Kampf un Ofboj"(„Walka i Odbudowa") autorów Ł. Mieszkowskiego i M. Makogona (chrestomatja dla piątego roku szkolnego szkoły robotniczej) str. 423, druk wydany przez Wydawnictwo Centralne	Charków	żydowski
	„Imperjalizm N. Lenina" (str. 156)	Moskwa	żydowski
	„Arbetszul" (szkoła robotnicza) autorów D. Hofsztejna, J. Jachinzona i A. Spiwaka (chrestomatja dla czwartego roku szkolnego) stron 358 — druk wydany przez wydawnictwo spółdzielcze „Kulturliga" w 1929 r.	Kijów	żydowski
	„Hirsz Lekert' autora A. Kuszniierowa druk wydany w 1929 r.	Kijów	żydowski
	„Korotka istorija Ukrainy" autora Iwana Kripjakiewicza (str. 85) druk wydany w 1918 r. przez Towarzystwo „Wernyhora"	Kijów—Lwów Wiedeń	ukraiński
	„Internacjonał miżnarodnij robitniczij himn" — druk wydany w 1921 r.	Charków	ukraiński
	„Spiwanyk ukraińskich siczowych strilciw" — druk wydany w 1918 r.	Wiedeń	ukraiński
	„Ukraińskij skitalec" —dwutygodnik z 1923 r.	Wiedeń	ukraiński

Nr. 2155/V z dnia 3 czerwca 1931 r.

Rozwój sieci pocztowej w m. maju 1931 r.

Rodzaj zmiany	Urzędy i agencje	Nazwa	Powiat	Data
Uruchomiono	agencje:	Jurków k/Limanowy	Limanowa	11/V
		Kniahigin k/Dubna	Dubno	26/V
		Kroczyce	Olkusz	16/V
		Łubin Kościelny	Bielsk	1/V
		Regimin	Ciechanów	2/V
		Sławęcin	Sierpc	1/V
		Spała	Rawa Mazowiecka	1/V
		Strońsko	Łask	5/V
		Wyryki	Włodawa	25/V

L. 1936/2 z dn. 12 czerwca 1931 r.

Kurs przeliczania kwot przekazowych do Szwajcarji.

(Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 3/1931).

Przy przyjmowaniu przekazów pocztowych do Szwajcarji obowiązuje od dnia 8 czerwca 1931 kurs przeliczenia 173 (sto siedemdziesiąt trzy), t. j. 100 franków szwajc. = 173 zł.

Nr. 3880/VI z dnia 2 czerwca 1931 r.

Zagubienie datownika agencji poczt.-tel. Kwasówka.

Dnia 2 czerwca b. r. zagubiony został datownik agencji poczt.-tel. Kwasówka z lit. rozp. „a".

Powyższe podaje się do wiadomości celem zapobieżenia nadużyciom.

Nowy datownik będzie oznaczony lit. „b".

WYKAZ

zagubionych względnie skradzionych książeczek wkładkowych P.K.O., z których wypłaty doraźne są wzbronione.

Nr. książ.	Nazwisko i imię	Nr. książ.	Nazwisko i imię
417211	Kratzerowa Wanda	531742	Pypłacz Jan
536639	Adamski Czesław	534239	Chwajewski Benjamin
592424	Bankowski Kazimierz	565796	Brott Zelko
601556	Kratka Bajla	588979	Wajntraub Regina
602491	Wilgocki Antoni	608992	Łaszcz Antoni
618352	Januszewicz Józef	614082	Salamońska Jadwiga
652649	Rek Wiktor	678993	Zielonko Stefan Henryk
696987	Nogat Sura	713448	Kuczyńska Janina
727064	Menżyk Otylja	730026	Lisewski Onufry
731035	Radzymińska Aurelja	770266	Feldbaum Abram
757520	Poslednik Feliks	787392	Sawicki Witold
771001	Jakubzohn Mendel	800051	Seidenfrau Bronia
806232	Szczechowiczowa Zofja	806696	Marmursztejn Abram
848652	Stern Wolf	814803	Mokotowski Szyja
916481	Wdowczyk Katarzyna	834470	Kohn Moszek
941086	Krupnik Masza	860612	Andrzejewski Florjan
17062-C	Kratka Bajla	864688	Mazer Kos
17485-C	Gorecki Eustachy	870105	Krajewska Stefanja
35311-C	Stachowiak Alfons	874278	Szpakowski Mieczysław
35578-C	Owsiana Regina	924997	Prochowska Marja
38610-C	Borza Jan	927239	Kapłan Abram Icchok
45245-C	Pływak Małka	938371	Pasztein Szmul Jakób
49512-C	Kaufman Josek	944839	Janik Eugenjusz
201482	Usarek Leon Zygmunt	963835	Kobus Stanisław
361706	Masalski Eugenjusz	2.340-C	Wilczek Stanisław
456003	Barankiewicz Stanisław	29.213-C	Rajn Mieczysław
528863	Patok Leon	42.483-C	Kochański Władysław
530771	Karyś Józef		

WYKAZ

odnalezionych książeczek wkładkowych P. K. O., z których wypłaty doraźne są dozwolone.

646723	Frydman Chaim	38610-C	Borza Jan
674278	Kulik Janina	436783	Kam Erna
687929	Zabęski Artur	927085	Wajnsztajn Szlama
25233-C	Parafjalna Liga Katolicka w Szczakowej	34032-C	Zagubiona w U. P. Zakopane 1.

Legitymacje unieważnione.

Unieważnione zostały następujące legitymacje służbowe:

Wystawione przez Dyrekcję Poczt i Telegrafów we Lwowie: Nr. 333 z dnia 21 stycznia b. r. Eugenji Linhartówny, st. asystenta i Nr. 2/1931 z dnia 16 maja b. r. Elżbiety Wójcikówny, zast. s. urz. we Lwowie, upoważniająca do korzystania z ulgowych biletów okresowych względnie miesięcznych na przestrzeni Lwów—Brzuchowice.

Wystawione przez Dyrekcję Poczt i Telegrafów w Krakowie: Nr. 140 z dnia 20 sierpnia 1928 r. Bolesława Krzeczowskiego, asystenta X st. sł. z u. p. Kraków 1.

Osoby legitymujące się unieważnionemi dokumentami, należy oddać władzy bezpieczeństwa, dokument zaś odebrać i przesłać właściwej Dcrekcji P. i T.

RUCH SŁUŻBOWY.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów.

Mianowani:

Józef Wiśniewski, sekretarz w IX st. sł. — referendarzem w VIII st. sł.

Władysław Galar, praktykant w XI st. sł.— sekretarzem w X st. sł.

Zenon Białoszewski, rysownik w X st. sł. — sekretarzem w dotychczasowym stopniu służbowym.

Lucjan Sadowski, rejestrator w X st. sł. — sekretarzem w dotychczasowym stopniu służbowym.

Przeniesieni:

Adam Frączkowski, referendarz w VII st. sł. — do Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Lubinie w dotychczasowym charakterze i st. sł.

Juljan Młynarski, asesor w VII st. sł. —

Jan Owsiński, asesor w VIII st. sł. —

Mieczysław Sobirajczyk, sekretarz w IX st. sł. —

Stanisław Szczepański, rysownik w IX st. sł. —

wszyscy do Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Warszawie w dotychczasowym charakterze i st. sł.

(Dekret Min. P. i T. Nr. 4883/I z dn. 10.VI. 1931 r.).

Dyrekcja Poczt i Telegrafów w Wilnie.

Piotr Zasztowt, naczelnik urzędu III kl. w Łunińcu, mianowany kierownikiem oddziału urzędu I kl. w Brześciu n/B. 1. w dotychczasowym (VII) st. sł.

(Dekret Min. P. i T. Nr. 4409/I z dn. 30.V. 1931 r.).

Dyrekcja Poczt i Telegrafów w Krakowie.

Michał Kuprowski, st. kontroler w VII st. sł. w u. p. Kraków 1, mianowany naczelnikiem u. p. II-ej kl. Kraków 14 w dotychczasowym st. sł.

(Dekret Min. P. i T. Nr. 4703/I z dn. 10.VI. 1931 r.).

Dyrekcja Poczt i Telegrafów w Poznaniu.

Stanisław Krawczyński, radca w VI st. sł. przeniesiony w stan spoczynku z końcem czerwca 1931 r.

(Dekret Min. P. i T. Nr. 4946/I z dn. 11.VI. 1931 r.).

Asesorzy w VII st. sł. *Andrzej Napierała, Ignacy Niedzielski, Alfons Kozłowski, Jan Sowa* mianowani: *Napierała* — inspektorem, pozostali — referendarzami, wszyscy w dotychczasowym st. i miejscu sł.

(Dekret Min. P. i T. Nr. 4651/I z dn. 6.VI. 1931 r.).

Władysław Półchłopek, naczelnik u. p. III kl. w VII st. sł. w Opalenicy, mianowany kierownikiem oddziału u. p. I kl. Ostrów poznański w dotychczasowym st. sł.

(Dekret Min. P. i T. Nr. 4593/I z dn. 6.VI. 1931 r.).

Wiadomości osobowe.

W dniach 22 i 23 maja 1931 roku poddali się egzaminowi na stanowiska I kategorji sekretarz IX st. sł. Józef Wiśniewski z Ministerstwa Poczt i Telegrafów oraz asesor VIII st. sł. Mag. pr. Stanisław Hołda i złożyli go z wynikiem dodatnim.

Konkursy.

Dyr. P. i T. w Warszawie ogłasza niniejszem konkurs na stanowisko naczelnika urzędu I kl. Warszawa 2. Przy urzędzie jest mieszkanie służbowe (4 pokoje z kuchnią).

Dyr. P. i T. w Lublinie anuluje konkurs, ogłoszony w Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 8 z r. 1931, na stanowisko naczelnika urzędu IV klasy Izbica n/Wieprzem oraz ogłasza niniejszem konkurs na stanowiska naczelników urzędów: III kl. Kamień Koszyrski; IV kl. Maciejów i V kl. Milejów.

Dyr. P. i T. w Wilnie ogłasza niniejszem konkurs na stanowisko naczelnika urzędu III kl. Kleck.

Dyr. P. i T. we Lwowie ogłasza niniejszem konkurs na stanowisko naczelnika urzędu IV klasy Zabłotów i na stanowiska kierowników urzędów: V kl. Hnizdyczów-Kochawina i Złotniki k/Podhajec.

Dyr. P. i T. w Krakowie ogłasza konkurs na stanowisko naczelnika zarządu technicznego t. i t. w Kielcach.

Dyr. P. i T. w Poznaniu ogłasza konkurs na stanowisko naczelnika urzędu III kl. Opalenica. Przy urzędzie jest mieszkanie służbowe.

Dyr. P. i T. w Bydgoszczy ogłasza konkurs na stanowisko naczelnika urzędu IV kl. Kotomierz. Przy urzędzie jest mieszkanie służbowe.

Wskazówki co do konkursów podane są w Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 6 z r. 1928 w rubryce „Konkursy". Termin do składania podań na wszystkie wymienione stanowiska — dwa tygodnie.

Adres Administracji: MINISTERSTWO POCZT I TELEGRAFÓW.
Warszawa, Plac Napoleona Nr, 8, II p., pokój Nr 42.

PRENUMERATA NA ROK 1931 WYNOSI:

roczna 12 zł	półroczna 6 zł	kwartalna 3 zł

CENY OGŁOSZEŃ ZA TEKSTEM OD WIERSZA 1 MM. SZPALTY REDAKCYJNEJ GR. 15, TABELARYCZNE GR. 30.
ZA TERMINOWY DRUK OGŁOSZEŃ ADMINISTRACJA NIE ODPOWIADA
KONTO CZEKOWE W P. K. O. Nr. 30027.

Drukarnia Państwowa Nr. 56133. **Cena 1 Zł 50 gr**